

Teodoras Plinskis
7243 So. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN
NACIONALINE
M. MAŽVYDIO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Gegužė - May 31, 1979

Nr. 22

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'VAKARŲ NEKALTIEJI'

Akcija prieš atominę energiją primena Vietnamą

Vytautas Meškauskas

Neseniai stebėdamas televizijoje demonstracijas Washingtono prieš atominės energijos naudojimą, prisiminiau pranašingus žodžius:

'... naujai koordinuotos sovietų inspiruotos kampanijos, panašios naudotoms Vietnamo karo metu, siekia sukelti Vakaruose sąjūdį prieš atominę energiją ir urano kasimą - tuo pačiu metu, kai pati Rusija veiklą šioje srityje padidino penkis kartus ...'

Žinoma, tai galėjo ateiti į galvą ir be tų žodžių - ar ne tie patys veidai, ta pati taktika, net tos pačios pavardės kaip sąjūdyje prieš Vietnamo karą? Bet grįžkime prie tų spausdintų žodžių - tai citata iš Australijos žurnalisto Jean Colebrook knygos 'Innocents of the West' - Travels Through the Sixties (Kelionės per šeštą dešimtmetį), išleistos šiais metais Basic Books, Inc. leidyklos New Yorke (454 psl., \$15).

Autorė tą dešimtmetį buvo glaudžiamame kontakte su radikaliais sąjūdžiais Bosto-

ne, New Yorke, Berkeley, Meksikoje, Londone, Paryžiuje, Egipte ir Australijoje. Jos dienoraštis iškelia lemiamą klausimą: ar Vakarų 'nekaltieji', ar gal tiksliau 'naujieji', gali išlikti tiesą reikalingą jų pačių išlikimui: būtent, kad daugumas pasaulio revoliucinių sąjūdžių žygiuoja užpakalyje vieno būgniko; kad tie yra organizuojami iš vieno centro, disciplinuoti ir aprūpinti lėšomis; kad jie siekia ne tiek sukurti pasaulyje naują tvarką, kiet tik sugriauti Vakarų demokratijas.

Daugeliui iš mūsų jau seniai visos negerovės atrodo esančios bolševikų darbas. Tam tikrai patikėti tačiau kliudė akivaizdžių faktų trūkumas. Ar Vietnamo karas iš tikro nebuvo nesusipratimas? O pagaliau kur gi buvo garsioji FBI, CIA ir kitos žvalgybos institucijos, kurioms netrūko nei lėšų, nei priemonių nenuvertus Nixono administracijos? Juk jei būtų patiekta kokių nors įrodymų, dalykai atrodytų kitaip. Be įrodymų viską reikėjo priskirti greitai besikeičiančioms amerikiečių ir kitų vakariečių nuotaikoms; jų tautinio tikslo neturėjimui, patriotizmo stokai. Pagaliau dar viena - sunku patikėti, kad Maskvos valdovai ir jų KGB būtų taip gudri ir orientuoti Vakarų nuotakose bei pažiūrose. Kitaip sakant, jos išėjo Maskvai į naudą, tačiau kreditas už tai ne jai priklauso.

Kaip ten būtų, sunku nesutikti su autore, kad komunistiniai režimai anksčiau tikėjosi atversti Vakarus į savo tikėjimą, bet kadangi tai neatsitiko ir neatrodo kad galėtų įvykti be karo, vienintelis ginklas - kuris dar jiems liko - yra subversija, tas diskretus ir negailestingas ginklas, kurio demokratijos pilnai nesupranta ir dėl to yra lengvai pažeidžiamos.

(Nukelta į 2 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos XVI Seimas, įvykęs š. m. gegužės 26-27 d. Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose, gausus atstovais ir svečiais, praėjo gražiai ir darbingai. Viršuje: Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas prie šv. Sosto, sveikina seimą. Jo kalba spausdinama žemiau. Prie prezidento stalo sėdi ALT S-gos pirmininkas inž. A. Mažeika, vicepirm. Br. Dūda, sekr. E. Gedgaudienė, invokaciją sukalbėjęs kun. A. Stašys, prelegentas A. Laikūnas, seimo rengimo komiteto pirm. A. Švažas ir S-gos vicepirm. J. Mockus. Apačioje suvažiavimo svečiai ir atstovai.

V. A. Račkausko nuotr.

Mes buvome laisvi 8000 dienų...

Lietuvos atstovo prie Šv. Sosto St. Lozoraičio Jr., žodis

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seime Chicagoje

Buvome laisvi apytikriai 8000 dienų. Tai nedaug. Tačiau to mūsų nepriklausomo gyvenimo šviesa mus dar ir šiandieną lydi kur mes bebūtume ar Sibiro lageryuose ar Australijoje ar

pačioje Lietuvoje. Toji šviesa ne tikrai mus lydi, bet ir uždega mūsų širdis kovai bei darbams už laisvę. Net ir pačios jauniausios kartos krašte bei užsienyje gyvena tame paslaptingame jėgų

lauke, kurios ateina iš nepriklausomo gyvenimo laikotarpio ir yra pakankamai stiprios veikti.

Kai devynioliktojo šimtmečio pabaigoje du mūsų dideli tautos vyrai, Kudirka ir Jablonskis, diskutavo apie lietuvių kalbos svarbą, jie abu sutiko, kad ją reikia gerbti, jos mokytis, tačiau galvoti, kad ji kada nors taptų mūsų krašto viešo gyvenimo oficialioji kalba, būtų tiesiog nerealu, fantastiška.

Kodėl aš paminiu šį epizodą o gi paprasčiausiai dėl dviejų priežasčių: šis epizodas įrodo, jog yra sunku numatyti istorinius išsivystymus, palankius momentus ir todėl reikia ne tiek žiūrėti ateitį, kiek nuolat būti pa-

(Nukelta į 3 psl.)

THE PLAIN DEALER

OHIO'S LARGEST NEWSPAPER

CLEVELAND, THURSDAY, MAY 24, 1979

Copyright, 1979
Plain Dealer Publishing Co.
00147-4210

Law makes Soviets of U.S. citizens

Even native Americans included in Moscow definitions

By Thomas J. Brazaitis
Plain Dealer Staff Writer

WASHINGTON — On July 1, more than a million U.S. residents, including tens of thousands in Greater Cleveland, will become citizens of the Soviet Union without even knowing it.

Under a new Soviet citizenship law, all persons born in the U.S.S.R. as well as persons whose parents were born there will become Soviet citizens, even if they have since become U.S. citizens.

If only one parent is from the Soviet Union, a child would have

the choice of accepting or rejecting Soviet citizenship.

The law covers natives of the Baltic countries — Lithuania, Latvia and Estonia — Byelorussia, the Ukraine, Armenia, Georgia, sections of eastern Asia and of Asia Minor, as well as Russia.

The Soviet law specifically rejects recognition of any dual citizenship, so being a citizen of the United States (or Canada or Australia) would not exempt persons who were born or whose parents were born in the Soviet Union.

It was impossible to determine

last night how many persons in the United States would come under the law, but Jonas Nasvytis, an immigrant from Lithuania, who became a U.S. citizen in 1954 and who himself would be affected by the law, said a million, even several million, would be a conservative estimate.

Nasvytis, 17618 Ingleside Rd., Cleveland, said members of various ethnic groups in Cleveland are planning a demonstration next Friday on Public Square to protest the Soviet law.

The dictatorship of the U.S.S.R.
Continued on Page 12-A

SAVAITINĖ POLITIKOS *Ankvalga*

Naujos Rhodėzijos politikos ieskant. — Neramumai Afganestane duoda progos įsikišti, bet baimė neleidžia. — Argumentai prieš SALT II.

74 balsais prieš 24 JAV senatas priėmė rezoliuciją, raginančią prezidentą atšaukti Rhodėzijai taikomas ūkines sankcijas. Baltiesiems Rūmams tai nepatiko. Ten vis dar galvojama, kad sykį pripažinus teisėtai išrinktą Muzorewos vyriausybę, Patriotinis Frontas bus pastūmėtas į Maskvos glėbį, kas ves prie Vietnamo stiliaus karo ir kartu bus sutiktas su nepasitenkinimu Trečiojo Pasaulio valstybėse. Bet kokia yra alternatyva? Spausti Rhodėziją, kad tosios vyriausybė priimtų komunistų vadovaujamus partizanus be pasipriešinimo? Sykį įsileisti jie be abejo darys viską, kad pagrobus visą valdžią sau. Nauja britų vyriausybė tam nepritaria. Ji sako, kad to siekęs senas britų-amerikiečių planas buvo 'įvykių pralengtas'. Šiaip ar taip, ten balsavo per 60%, t.y. daugiau negu pačioje Amerikoje balsuojama. Tiesa, baltiesiems dar dešimčiai metų garantuotos specialios teisės

Popiežius Paulius Jonas II su naujai paskirtuoju Vatikano Viešųjų Bažnyčios Reikalų Tarybos psekretoriumi prel. Audriu Juozu Bačkio.

tačiau tai išeina pačiai Rhodėzijai į naudą: baltiesiems iš ten pabėgus, visas gyvenimas, lygiai taip kaip ir Angoloje ir Mozambique, tikrai bent dešimčiai metų sustotų.

Carteris pereitis savaitės pradžioje pasiuntė savo Valsybės Sekretorių Vance į Londoną prašyti, kad britai nesiskubintų su Rhodėzijos pripažinimu - oficialiai tie dar skaito tą savo buvusią koloniją sukilėle. Vance susitikimas su nauju britų užsienių reikalų ministru lordu Carrington buvęs 'vaisingas'. Britai pažadėję nieko oficialaus nepadaryti. Jie tik pasiųs į Rhodėziją kokią aukštą užsienių reikalų ministerijos pareigūną be jokio titulo neoficialaus ryšininko pareigoms.

Afganistane vyksta smarkūs neramumai. Kai kurie prezidento patarėjai bei CIA pareigūnai, jų tarpe ir Brzezinskis, tą kraštą laiko sovietų 'Vietnamu', kurio sukilėliams reiktų padėti. Tačiau Valstybės Departamentas laikosi įsitikinimo, kad kištis vis dėlto nedera. Afganistane sovietai turi netoli 3,500 karinių ir politinių patarėjų, kurių pora dešėtu žuvo kautynėse. Maskva ten pasiuntusi keletą aukštų generolų, jų tarpe Aleksėjų Jėpiševą, kuris tvarkė 1968 m. invaziją į Čekoslovakiją.

Washingtono administracija nenori imtis jokios didesnės iniciatyvos prieš sovietų užmačias, kad nesugadintų SALT II ratifikavimo šansų, tačiau kolumnistas George F. Will skaičiuoja, kad administracija toli gražu neturi 67 senatorių balsų, reikalingų tos sutarties ratifikacijai. Argumentuodamas prieš tą sutartį, G.F. Will tarp kitko nurodo:

'Administracija teigia, kad SALT II sulygina branduo-

linių ginklų skaičių. Po 2,250 raketų ir bombonešių kiekvienai pusei. Tačiau JAV-bėms neleidžiamos sunkiosios raketos, kurių sovietai turi 308 su septynius kartus galingesniu sprogstamuoju užtaisu, kaip amerikiečių 'Minuteman' raketų. JAV prašė sovietus sumažinti jų skaičių iki 150, vėliau nusileido iki 190, pagaliau iki 220 ir net 250, bet rusai sakė 'niet'.

'Jei SALT III dar daugiau sumažintų bendrą ginklų skaičių, bet paliktų tą patį santykį sunkiuose - t.y. 308 prieš 0 sovietų naudai - sovietai turės dar didesnę persvarą.'

'Sovietų bombonešis Backfire gali sukurti 4/5 nuotolio ir panešti tiek pat (4/5) bombų, kaip Carterio sulauktyti B-1 amerikiečių bombonešiai. Jie gali pasiekti JAV ir grįžti į Kubą. Tačiau Backfire neįeina į skaičiuojamų ginklų tarpą, tuo tarpu net naudojami amerikiečių seni B-52 bombonešiai, kaip ir bandymui pastatyti B-1, yra skaičiuojami. Jei administracija sustiprins priešlėktuvinę apsaugą, reikšia ji pripažįsta to lėktuvo strateginį potencialą. Jei ne, ji nesiškaitys su savo pačios pareiškimu, kad ... jokios garantijos neapsaugos nuo Backfire panaudojimo karo atveju.'

SALT sutarties šalininkai skaito sovietų 'nusileidimu' tą faktą, kad JAV Europoje turimi strateginiai ginklai neįeina į bendrą skaičių, tačiau ir skaičiuojant Europoje turimus amerikiečių ginklus - net kartu įskaitant britų ir prancūzų - sovietai turi prieš juos 4 prieš 1 persvarą ... JAV neieškojo jokių sovietų ginklų, nutaikytų į Vakarų Europą, apribojimo, tačiau jos sutiko su skraidančių bombų (cruise missiles) distancijos apribojimu iki 600 km. SALT II šalininkai

■ Iš kitos pusės

Kartais skaitai ir netiki savo akimis. Taip man atsitiko žvilgtelėjus į b. kv. vedamąjį gegužės 16 d. DRAUGE. St. užvardintas "Kietas riešutas — politinių kalinių išdavimas".

"Oficialiai skelbiama, kad penki Sovietų disidentai buvo atiduoti mainais už ... du šnipus. Tačiau vokiečių spauda (Der Spiegel, nr. 19, 1979 m.) nurodo, kad iš tiesų 'šuo esąs pakastas' ne vien minėtoje vietoje — daugiau kur nors kitur."

Iš tolimesnio b. kv. teksto išeina, kad kaina, kurią JAV sumokėjo už penkis disidentus buvo Jacksono ir Vaniko "draudimo" nuėmimas dėl kurio sovietai būtų netekę 2,9 bil. dol. sumos. "Atrodo, — aiškina b. kv. — kad dabar JAV-bės ją sovietams sumokėjo."

Skaičiau tą Spiegelio Nr., bet tokių išvadų nepriėjau, todėl ji dar kartą peržiūrėjau ir turiu konstatuoti, kad turime ne tik dvi bendruomenes, bet ir dvejopą vokiečių kalbos supratimą.

Iš tikro Spiegelis savo dramatišku stilium atpasakojo visiems žinomus faktus, kad kongresas Jacksono-Vaniko pasiūlymų JAV-Sovietijos prekybos sutartį susiejo su emigracija iš paskutiniosios. Išeidę sovietai nuo tos sutarties atsisakė ir drastiškai sumažino žydų emigraciją (16.737 per visus 1977 m.). Be sutarties su įprasta didžiausio palankumo klauzule ir ypač didesnių Eksporto-Importo Banko kreditų prekybos apyvarta tarp abiejų kraštų sumažėjo trečdaliu ir yra pusiau mažesnė už Vokietijos.

"Nepaisant viešų pareiškimų — rašo Der Spiegel — Maskva pasidavė amerikiečių spaudimui." Šių metų vien kovo mėn. jau emigravo 4418 žydų. Sovietams ne taip sunku išleisti žydus, nes daug jų yra opozicijoje vyriausybei. Kas trečia peticija yra pasirašyta žydų. Pagaliau Spiegelis išveda:

"Maskvai skubiai reikalingas sutarimas (Verstaendigung) su JAV: Sovietai norėtų tai sutvarkyti kol Brežnevas dar eina pareigas. Bet ir amerikiečiai yra tuo suinteresuoti, nes jie dar mažiau žino, kas ateis po Brežnevo".

Nenorėčiau sakyti, kad b. kv. sulaužė vieną iš dešimties Dievo įsakymų, bet kitaip reiktų manyti, kad ne tik politinių kalinių išdavimas, bet ir vokiečių kalba jam yra dar "kietas riešutas".

vm

aiškina, kad tas pats liečia ir sovietus, tačiau sovietų ugnies jėga nesiremia tomis skraidančiomis bombomis, bet tik raketomis. Skraidančioms bomboms reikia technologijos, kurios jie neturi.

Newsweek skelbia savo redaktoriaus Arnaud de Borchgrave išpūdžius iš Vietnamo. Anot jo, vidutinis mėnesio uždarbis yra \$19.80, tačiau viščiukas kaštuoja \$13.20, dviratis \$395, o pora mėlynų kelnų (jeans) \$440 ir amerikoniškos cigaretės \$6.60. Maskvos įsakymu visi satelitai Europoje šoko į pagalbą Vietnamui, tačiau tie du milijonai dolerių į dieną, kuriuos Maskva su savo satelitais išleidžia, daugiausiai eina karo reikalamis. Vietnamui pakenkė Kinijos pagalbos nutraukimas ir karo su ja sunaikinimas šiauriniame pakraštyje.

Arnaud de Borchgrave nugirdęs tokį pasikalbėjimą tarp Rytų Vokietijos korespondento Dieder Pflaum ir sovietų Mišos Ilyinski. Vokietis, kuris laikomas geriausiai informuotu Vietnamo korespondentu, susiginėjęs su sovietu prie stikliuko bare. Pirmasis sakė, kad praktiškai neliko jokio ūkinio gyvenimo, vietnamiečiai yra paguldėti ant nugarų. Sovietas tačiau aiškines: 'Eik, eik, dalykai niekad nėra taip blogi, kaip atrodo.' Į ką vokietis atkirtęs: 'Taip, taip, jie yra tokie.'

Nepaisant pagalbos, sovie-

tai yra nekenčiami kaip ir savo vyriausybė. Kraštui sunkią naštą sudaro 190,000 vyrų kariuomenės išlaikymas Cambodijoje ir Laose, plus dar 200,000 sumobilizuotų per karą su Kinija. Vienas JT pareigūnas tuo metu buvęs Pietų Vietname, paklauses vietnamiečio, ką tas galvojęs apie kiniečių invaziją. Tas atkirtęs, jog gaila, kad kiniečiai sustoję šiaurėje ir neišvadavo Pietų. Seni stalinistai, kurie iš tikro valdo kraštą, yra labai nepopuliarūs. Gąsdindami nauju kiniečių užpuolimu, jie laiko didelę kariuomenę, griežtą drausmę ir net sumažino bedarbių skaičių, kurių buvo nemažai, nes nėra pramonės.

Padėtis tame krašte mažiausiai jaudina tuos, kurie taip smarkiai protestavo prieš amerikiečių įsikišimą į Vietnamą. Jie dabar turi kitą taikinį - atominę energiją.

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
TOOL & DIE MAKERS
AND
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATOR & SET UP MEN
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance
Days or nights. Top area rates.
Fringe benefits.
FACKLER TOOL CORP.
620 BRANDT ST.
DAYTON, OHIO 45404
513-223-5940 (13-22)

OWNER OPERATOR
Wanted for permanent leasing. Late
model tandem tractor with sleeper.
Must pass all DOT requirements. Be
25 years or older with at least 18
months provable road experience. No
competition from company tractors.
Call BROWN TRANSPORT CORP.
Container Division, Norfolk, Va. Toll
Free 1-800-446-8384. (17-26)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
DIRVA
 P. O. BOX 03206
 CLEVELAND, OHIO 44103
 TEL. (216) 431-6344
 6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
 DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

REIKIA VISAIS BŪDAIS KOVOTI DĖL LIETUVOS LAISVĖS

ALT S-gos pirmipinko Antano Mažeikos žodis atidarant Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimą š. m. gegužės 26 d. Chicagoje.

Didžiai gerbiami Garbės svečiai, Tautinės Sąjungos Seimo dalyviai, mieli svečiai.

Pirmučiausiai reiškiu didžią padėką šio Seimo rengimo komitetui: jo pirmininkui — Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus pirmininkui Adolfui švažai ir visai valdybai už taip rūpestingai ir sumaniai šio Seimo darbus vykdant.

Prieš 30 metų 1949 m. gegužės mėn. 21 ir 22 d.d. New Yorke buvo sukvietas Steigiamasis ir Pirmasis A.L.T. S-gos Seimas. Taigi šis XVI Seimas yra jubiliejinis — švenčiame 30 metų kūrimosi, brendimo ir ideologinio darbo laikotarpį.

Tautinės Sąjungos idėja ir principai buvo ir yra pasilikę tie patys — kovoti dėl Lietuvos laisvės ir gėrio. Gyvename laikotarpi, kada pasauliniai politiniai įvykiai taip greit ir keistai vyksta ir aplinkybės nepaprastai įmantriai keičiasi, turime būti labai apdairūs ir savo veiklą derinti taip, kad ji eitų su šios dienos gyvenimu.

Šiandiena, kada mūsų broliai ir sesės vargsta ir kenčia pavergtoje Lietuvoje mūsų visų šventa pareiga jiems padėti ir visais būdais kovoti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Tautinė Sąjunga savo veiklos laikotarpyje sugebėjo tvirtai išlaikyti savo nusistatymą ir nepalūžti savo principuose. Tegu šis Seimas mus dar daugiau sustiprina, padeda vieni kitus geriau pažinti, suprasti kad galėtume Tautinės Sąjungos veiklą testuoti ir ją gerinti.

Tikiu, kad Lietuvos valstybės ir nepriklausomybės atstatymui būtina lietuvių vieninga veikla. Tautinė Sąjunga stengiasi, kad santykiai ir bendradarbiavimas su kitom lietuviškom organizacijom būtų geri, nes tik

vieningai dirbdami būsimieji stiprūs ir pajėgūs atsispirti prieš pavergėją ir greičiau atgauti laisvę mūsų pavergtai Lietuvai.

Spauda tai mūsų lietuviško gyvenimo švyturys. Anais laikais spauda žadino lietuvius iš miego, spauda judino juos į darbą. Šiandien spaudos paskirtis dar didesnė, todėl savąją spaudą — laikraštį DIRVA ir politinį ir kultūrinį žurnalą NAUJĄJĄ VILTĮ privalome išmaningai naudotis — ją remti, joje rašyti, skaityti ir platinti.

Susirinkome 16-tąją kartą peržvelgti ir įvertinti atliktus darbus ir nustatyti gaires ateičiai. Kviečiu visus su visu rimtumu, pasišventimu ir kitų tolerancija, spręsti reikalus ir ieškoti vieningo ir darnaus Tautinės Sąjungos veiklos ugdymo.

Tautinė Sąjunga yra viena iš pagrindinių politinių organizacijų kaip tokia ji yra labai reikalinga ir naudinga visoje lietuviškų organizacijų struktūroje.

Baigiu mūsų tautos didžiojo patrioto Vinco Kudirkos Lietuvos himne įrašytais žodžiais:

Tegu meilė Lietuvos dega
mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
vienybė težydi.

IŠEJO "ACTA BALTICA" 18-TASIS TOMAS

Koenigstein ties Frankfurtu veikiantis "Institutum Balticum" tik ką išleido savo metraščio "Acta Baltica" 18-tąjį tomą. Kaip ir kiti paskutiniųjų metų metraščio tomų ir 18-tasis tomas prasideda "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" dviejų numerių (27-tojo ir 28-tojo) vertimais į vokiečių kalbą. Vertimai užima 84 metraščio puslapius.

Kaip antras straipsnis seka pastorius Elmaris Ernst Rozitis straipsnis apie "Teisinę bažnyčios būklę Latvijoje". Toliau eina mūsų tautiečio dr. Alberto Geručio, gyvenančio Berne, šveicari-

MES BUVOME LAISVI APIE 8000 DIENŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

siruošiusiems išnaudoti visas net ir mažiausias progas dabar — šiandien.

Mano paminėtasis epizodas taip pat įrodo, jog žmonių sąmonėje vyksta komplikuoti procesai, kuriuos dažnai stumteli labai maži epizodai, įtakos, įvykiai. O tas savo keliu rodo, jog mes visi, be išimčių ar skirtumų, esame aktyvūs veiksniai savo tautos gyvenime, kad kiekvienas mūsų žodis ir veiksmas gali turėti didelę reikšmę kitiems tautos nariams.

Trisdešimt metų praslinkus nuo to pasikalbėjimo, Kudirka jau buvo didysis lietuvių tautos žadintojas, o Jablonskis, turėjęs nemažų abejonių dėl lietuvių kalbos, buvo jos didysis tvarkytojas. Pati lietuvių tauta buvo paskelbusi savo valstybės nepriklausomybę.

Nors sovietai yra priverstą lietuvių suvaidinti tragišką išjungimo į Sovietų Sąjungą komediją (kuria ir jie patys šiandien jau aiš-

koje, studija apie Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, atsiradusią, kraštą okupavus Sovietų Sąjungai. Autorius 40 puslapių studijoje apžvelgė minėtosios tarnybos atsiradimo ir veiklos istoriją. Studija baigiasi šiais žodžiais: "Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, kaip sui generis institucija 38 metus ginanti studijoje apibūdintomis aplinkybėmis okupuotojo krašto interesus, yra pasidariusi lietuvių tautos neįsisenėjančios teisės į valstybinę nepriklausomybę simboliu. Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių byla laukia teisingo sprendimo".

"Acta Baltica" redakcija metraščio įvado žodyje kreipia skaitytojų dėmesį į dr. A. Geručio studiją, kuri teikianti "labai svarbios dokumentacijos" apie Lietuvos Diplomatinę Tarnybą. Autoriaus, kurs pats yra Lietuvos Diplomatinės Tarnybos narys, studija išleista atskiru atspaudu.

Toliau metraštyje skelbiamas Oskar Angelus straipsnis apie "Jaunimą sovietinėje Estijoje". Metraščio 18-tasis tomas baigiamas Rolfo Ekmanio, Arizonos valstybinio universiteto profesorius, išsamia studija apie literatūrą sovietinėje Latvijoje šio šimtmečio šešiasdešimtaisiais ir septynisdešimtaisiais metais. Studija apima net 177 puslapius.

Šia proga galima pastebėti, kad prof. dr. Rolfs Ekmanis yra dr. Alberto Geručio sesers sūnus.

kina kaip socialinės revoliucijos padarinį), mūsų tauta niekad neatsisakė ir negalėjo atsisakyti valstybinės nepriklausomybės idėjos.

Nenuostabu, tad, kad mes šiandien turime aktyviausią pagrindžio spaudą rytų Europoje, kuri vis sklinda ir stiprėja. Nenuostabu, kad už nepriklausomybės idėją Sibiro lageriuose kenčia lietuviai, kurių vienintelis nusikaltimas buvo mylėti savąją tėvynę.

Įvairūs poslinkiai pasaulyje ir pačioje Sovietų Sąjungoje, naujasis Popiežius, kuris nepašyškstėjo gražių mostų mūsų atžvilgiu, vis tai elementai, kurie įveda mūsų tautos reikalus į naują bei įdomią frazę, kuria mes turėsime gerai suprasti ir protingai išnaudoti.

Šiam laikotarpiui prasižėdant aš linkėčiau, kad visi mes širdyje neštume nepriklausomybės idealus ir juos gintume lyg nuo mūsų priklausytų visas tautos likimas.

Dėkodamas Lietuvių Tautinei Sąjungai už jos nuolatine ir ištikima paramą Lietuvos valstybės tęstinumo veiksniams, diplomatams ir prašydamas jos ateičiai, aš linkiu šio Seimo metu sustiprinti pagrindus ateities veiklai ir likti toje svarbioje politinio gyvenimo bei laisvės kovos vietoje, kurią tautininkai yra istorijoje pasiėmę. Niekas mums laisvės nedovanos — mes ją turėsime patys pasiimti, tad kiekviena jėga yra reikalinga.

MIRĖ BALTY DRAUGIJOS GEN. SEKRETORIUS

Gegužės 10 d. Muenchene mirė Adam Gruenbaum, Baltų Draugijos Vokietijoje generalinis sekretorius. Velionis buvo Estijos vokiečių, 1939 m. repatriavęs į Vokietiją, kai Maskva su Berlynu pasidalino įtakos zonomis Rytų Europoje.

Po karo A. Gruenbaum didžiai nusipelnė kaip 1955 m. Bonnoje įsikūrusios "Baltische Gesellschaft in Deutschland" gen. sekretorius, tas pareigas ėjęs nuo pat draugijos susiorganizavimo. Pati draugija susideda iš trijų sekcijų: lietuvių-

PRO ŽIŪRONA

TIESA, faktai, diagnozė ir ... Pelenė.

Jei kalbama bendrai — nėra būtina išryškinti asmenis ar jų vertinimą, nes paskirų faktų iššaukiama reakcija yra laisva interpretacijai. Taip pat, neieškant pripažinimo, rampos šviesa nėra būtina autoriui. O tai dar toli gražu nereiškia bailumo irodymą.

Sakoma: kiek galvų — tiek tiesų; tie patys faktai paskirų žmonių lūpmis kitaip kalba; sergąs žmogus ir kituose tą pačią ligą mato (o neretai ir ... pats muša, pats rėkia!)

Įdomu sekti, kaip 'esą virš minios' sistematingai stengiasi įrodyti negeroves (jau labai švelniai išsireiškiant) Dirvoje — ir faktais, ir paaiškinančia tiesa, ir diagnoze — lyg pagaliau suradę medalį su viena puse tikslu. Tačiau, kuo platesnis — ir net paantrintas — aiškinimas, tuo labiau ryškesnės tendencijos. Neabejotina, kad žino ką daro, bet ir tai ... jų privilegija.

Klasikinėje pasakoje 'Pelenė', stiklinę kurpaitę mėgino ne viena. Pamatės dukros net per jėgą ir skausmus buvo pasiryžusios laimėti ją. Ir nieko! O Pelenė — be jokių pastangų, kuone pati neįsijausdama, atrado savo vietą. Taigi — ir norėdamas 'aukso pelenuose nepaslėpsi'!

Gi pasakėčiose liečiami faktai neretai duoda pagrindą savęs analizavimui, nors vieši prisipažinimai dėl to tikrai nėra reikalingi. Tačiau, jei jau 'natūros balsas' tikrai kalba taip stipriai, kas gali užginti bet kam (tuo labiau vardiniai) pasakėčiose atrast save?

Iš kitos pusės — jei baltai netiks, vargu ar juos kitam kas užmaut galėtų, nebent pats į juos išski. Bet tada — ar reikėtų dėl to kaltinti kitus?

Ego

vokiečių, latvių-vokiečių ir estų-vokiečių. Draugija per beveik 25 metus nudirbo reikšmingą darbą, siekdama baltų tautų susiartinimo su vokiečių tauta. Ji kas tris mėnesius skelbia leidinį "Mitteilungen aus baltischem leben", kuriuo skaitytojus supažindina su baltų tautomis gyvenimu.

TOOL MAKERS AND DIE MAKERS

Associated Spring Barnes Group Inc., Plymouth Division is now accepting applications for tool makers and die makers for the day and afternoon shifts. We offer top wages, company paid Blue Cross/Blue Shield, drug plan, etc. along with excellent working conditions.

REQUIREMENTS:

TOOL MAKERS AND DIE MAKERS

Must have 8 years industrial experience or a journeymans card.

APPLY AT THE EMPLOYMENT OFFICE:

ASSOCIATED SPRING BARNES GROUP INC.

40300 Plymouth Rd., Plymouth, Mich. 48170

Phone: 313-453-6100, Ext. 265

Located west side of I-275; 1 mile south of I-96

Associated Spring BARNES GROUP INC.

An Equal Opportunity Employer M/F

(19-20)

Diplomatijos paraštėje (107)

Vaclovas Sidzikauskas

Egzilų nesutikimai

Istorija yra atsižymėjusi didžiausia visų laikų politinių emigracijų negerove — jų savitarpio nesantaika. Su tuo fenomenu susidūriau ir aš, kai drauge su kitų tautų egzilais stengiausi sudaryti vieningą egzilų organizaciją. Labiausia suskilusi buvo Lenkijos emigracija, kurios centras buvo Londone. Ten veikė: a) Lenkijos egzilinė vyriausybė su prezidentu Augustu Zaleskiu, daugumoje remiama buvusių pilsudskininkų, nors tuo metu Didžiosios Britanijos vyriausybė jau buvo atšaukusi jos pripažinimą; b) Politinė Taryba (Rada Polityczna), sudaryta iš buvusių politinių partijų daugumos, savo struktūra primenanti mūsų VLIKą, ir c) Stanislovo Mikolaičiko grupė. New Yorke ir Washingtonė aktyviai reikėsi Politinė Taryba, kurios atstovybei vadovavo Stefan Korbonski, vienas Varšuvos sukilimo vadų, dr. Otton Jehr, socialistas Boleslav Biega, buvęs mano kolega Londone. Greta veikė Mikolaičiko vadovaujamas komitetas, kuris apjungė dalį Lenkijos liaudininkų (liudovcų) ir krikščionių demokratų su Popieľiu, Sieniečių ir kitais. Mikolaičikas vadovavo ir savo būstinę Washingtonė turėjusiam Žaliajam Internacion al u i. Čia suminėtas lenkų grupės daugiausia skyrė pažiūros į Jaltos konferencijos nutarimus ir Mikolaičiko išvykimą, Churchillui spaudžiant, į Varšuvą būti teenykštės vyriausybės vicepremieru.

Pasidavimas Miuncheno 1939 m. diktatui ir tai, kas po to vyko Čekoslovakijoje, jos politinius egzilus suskaldė į "benešininkus" ir "osuskininkus". Pastarieji laikė Benešą iš dalies atsakingu už Čekoslovakiją ištikusį likimą.

Bulgarijos egzilai buvo pasidalinę į demokratų ir monarchistų, tačiau pastarieji kiek didesnės reikšmės neturėjo. Buvo nesutarimų ir rumunų, vengrų bei albanų egzilų tarpe; iš jų neišsiskyrė ir baltiečiai, kurių politinės grupės turėjo skirtingas pažiūras į savo valstybių nepriklausomybių laikotarpį ir paskutiniuosius 1940 m. įvykius. Tačiau po "viena egzilų kepure" netilpo tik lenkai ir čekoslovakai, ir iš dalies vengrai, todėl 1951 m. balandžio 16 d., taip pat Washingtonė, buvo įsteigtas antras į vieningą egzilų veiklą pretenduojantis organas, pasivadinęs Vidurio ir Rytų Europos Komitetas (Central-Eastern European Committee). Ministeris žadėkis ir aš dalyvavome

viename ir antrame. Šio komiteto steigiamąjį posėdį aš taip buvau aprašęs savo pro memorijoje t. m. balandžio 17 d.:

"Buvusio Vengrijos ministerio pirmininko Ferenc Nagy iniciatyva vakar 3 v. p. p. Washingtonė buvo sukvieistas steigiamasis Vidurio ir Rytų Europos Komiteto susirinkimas. Dalyvavo komunistų pavergtų tautų tautinių komitetų ir tarybų, Laisvosios Europos Komiteto globojamų, atstovai, taip pat atstovai tarptautinių sambūrių — žaliojo Internacionalo, Vidurio Europos Krikščionių demokratų, liberalų ir socialistų.

Šio Komiteto tikslas buvo taip nusakyta: derinti išsilaisvinimo pastangas ir planuoti būsimą išsilaisvinusių kraštų apjungimą. Iš lietuvių buvome pakviesti: dr. A. Trimakas ir aš, iš latvių — vyskupas Rancanas ir buv. min. pirmininkas A. Blodniekas.

Nei dr. Trimakas, nei latviai negalėjo dalyvauti, todėl aš vienas atstovavau Baltijos valstybėms, turėdamas Blodnieko įgaliojimą kalbėti ir jo vardu. Įžangos žodį tarė Ferenc Nagy. Jis, tarp kitko, pabrėžė, kad paruošiamieji darbai užtrukę 6 mėnesius. Turiu pastebėti, kad tai buvo išimtinai washingtoniškių egzilų darbas, į kurį iki šiol mes nebuvom įjungti. Susirinkime dalyvavo Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai. Po pirmininko įžanginės kalbos visi buvome pakviesti pasisakyti. Savo žodyje aš pabrėžia, kad kalbu ne tik savo, bet ir Blodnieko vardu, taigi esu kaip ir Baltijos kraštų atstovas, kad mūsų tautos jau vienuoliktį metą išgyvena sovietinį režimą ir terorą, su 3-ju metų nacių okupacijos pertrauka, kad visos komunistinio režimo priemonės ir fizinis bei moralinis genocidas mūsų tautų valios ir ryžtingumo išsilaisvinti nepalaužė, kad kova krašte ir tremtyje atkakliai tęsiama ir kad gy-

vename viltimi atstatyti savo kraštų nepriklausomybes. Priminę, kad savo žodyje pirmininkas pabrėžė, kad nėra pamirštos ir Baltijos valstybės, nors jos yra prievarta inkorporuotos į Sovietų Sąjungą, aš pastebėjau, kad tai yra tiesa, bet kad tiesa yra taip pat ir tai, kad tą vienašališką prievartinį įjungimą nepripažino ir nepripažįsta nei mūsų tautos, nei Vakarų demokratijos; kad, pavyzdžiui, nepriklausomos Lietuvos valstybės diplomatinės ir konsulinės atstovybės tebėra pilnateisės visoje eilėje sostinių, kad tikrumoje padėtis Baltijos valstybėse nesiskiria nuo padėties kitose Vidurio ir Rytų Europos valstybėse, gal tik su tuo skirtumu, kad geležinė uždanga pas mus nusileido anksčiau, kad ji yra sandaresnė, kad sovietizacija pas mus yra labiau pažengusi ir komunistinis teroras aršesnis.

Baltijos kraštai, tęsia aš, yra jums pavyzdys to, kas laukia jūsų ir visos Europos kraštų, jei dabartinė padėtis ir sovietų dominacija užsitęs. Klausimas tik laiko ir laipsnio. Visų mūsų likimas yra vienas — arba mes visi būsimė laisvi, arba visa Europa bus raudonojo tvano nuslaubta ir paskandinta. Baltijos kraštai seniai jaučia reikalą visiems sovietų pavergtiems kraštams apsiungti, derinti laisvinimo pastangas ir pradėti smaigstyti gaires ateities mūsų visų tarpusavio santykiams. Baltijos kraštų politiniai organai tarp savęs glaudžiai bendradarbiauja. Aš sveikinu p. Nagy iniciatyvą ir užtikrinu, kad Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų veiksniai nuoširdžiai bendradarbiaus, kad ją įgyvendinus.

Visiems dalyvavusiems pasisakius buvo priimta ir pasirašyta iniciatorių paruoštoji rezoliucija kuria įsteigiamas Vidurio ir Rytų Europos Komitetas. Jo pirmininku išrinktas Ferenc Nagy ir reikalų vedėju (executive director) lenkas Grzybowski. Be to, sudary-

tos keturios komisijos: bendro vadovavimo, organizaciniam ir administraciniam klausimams, konstituciniams ir teisės klausimams ir studijų bei planavimo. Aš dalyvauju paskutinėje, prof. Pakštas — jo kandidatūrą pasiūlė Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Unijos vicepirmininkas, — pirmojoje.

Turiu pastebėti, kad iniciatyva įsteigti Vidurio ir Rytų Europos Komitetą iš-

ėjo iš Žaliojo Internacionalo sluoksnių ir buvo primygtinai pabrėžiamas jo demokratinis pobūdis. Iš lenkų kol kas dalyvauja tik Mikolaičiko grupė. Yra, ar bent buvo, jaučiama tendencija Baltijos valstybes traktuoti kaip jaunesnius ir neturtingesnes gimines. Nuo mūsų pareis išsikrovoti sau lygias teises ir pagarbų traktavimą. Pradžia padaryta."

(Bus daugiau)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJOS PENKMETIS ATSIMINIMUOSE

Mūsų tautos praslinkusiųjų ir būsimųjų amžių evoliucijoje išskirtiną šviešojo spindės nepriklausomybės laikmečio dvidešimtmetis su viršum. Jis bus ateinančių kartų dėmesio centre ir jų atidžiai studijuojamas. Brangūs bus šaltiniai, pagal kuriuos tas trumpiausias mūsų tautos istorijos periodas galės būti visašališkai studijuojamas, tyrinėjimas. Įvairių yra šaltiniai — praslinkusio žmonių gyvenimo liudininkai. Jų tarpe bent iki šiol pirmąja, galima spėti, kad ir ateityje pirma, rašytiniai. Jų tarpe pirmąją reikšmę laiko betarpiški arba tiesioginiai šaltiniai, atseit tie, kurie surašyti autorių dalyvių ar bent jų stebėtojų. Betarpiški šaltiniai yra autobiografijos, atsiminimai, laišakai asmenų, buvusių žymių istorinių įvykių dalyvių ar veikėjų. Per juos tarsi kalba pats istorinis vyksmas.

Vienas betarpiškų Lietuvos istorijos šaltinių yra Petro Klimo veikalas "Iš mano atsiminimų". Leidėjas Juozas Kapočius, išspausdinęs savoje Lietuvių enciklopedijos spaustuvėje. Kas leidinio techniškas redaktorius — nepasakyta, nors jo prierašai su inicialais t. r. tęsiasi per visą knygą.

I.

Skaitant veikalą tokio garbingo autoriaus, žinant jo tragišką likimą ir veikalo parašymo aplinkybes, prisimena romėno Terencijaus posakis "knygos turi savo likimą". Tikrai likimas lėmė, kad tas mūsų garbusis diplomatas, žiauriai kankintas abiejų okupantų, vis dėlto nepalužo. Gražintas į savo kraštą, nors ir skurdžiai versdamasis, jis gebėjo atkurti nors ir dalį savo itin permainingos praeities ir ją aprašyti. Ne kas kitas, kaip jo įgimtas palinkimas rašyti kurti, pasireiškęs jau moksleivio amžiuje, lydėjo jį visą gyvenimą. (Jau gimnazijoje jis išleidinėjo hektografuotą laikraštėlį "Mokinių draugą" ir rašinėjo į tuo metu leidžiamus laikraščius). Taip pat gimnazistu būdamas Klimas pradėjo bendradarbiauti moksleiviams ir studentams skirtame laikraštyje "Aušrinėje". Prie jos jis artimai priėjo tapo studentu būdamas Maskvos universitete. Tei-

J. JAKŠTAS

sės fakulteto studentas Klimas darėsi publicistas, rašęs socialinių problemų temomis.

Žmogaus gyvenimo varą visuomet pasuka susidėjusios laiko aplinkybės. Klimui lemtingos aplinkybės buvo pirmo Didžiojo karo pradžia, sutapusi su jo studijų pabaiga, kada jis atvyko iš Maskvos į Vilnių "apsidaryti" (1915 m.) ir apsistojo jame. (Negalėjo grįžti į tėviškę prie Kalvarijos, nes ji buvo vokiečių užimta). Vilniuje įsijungė į lietuvišką darbą, pasamdytas Komiteto nukentėjusiems nuo karo šelpti. Kai vokiečiai užėmė Vilnių, Klimas darbavosi lietuvių veikėjų būryje, ypačiai atsidėjęs visiems rašto darbams. Tuo metu pradėtos kurti visokios lietuvių mokyklos ir joms prireikė vadovėlių. Kelis jų parengė Klimas. Jų tarpe žinomiausia buvo skaitymo knyga lietuvių kalbos pamokoms, vartota mokyklose per 20 metų. Šiuo metu pakrypo Klimas ir į istorijos mokslą ir pagamino pagal pirmąsias šaltinius kelias studijas. Žinomiausia jo seniausių laikų studija "Lietuvių senybės bruožai" (1919). Joje sukaupta labai daug medžiagos iš Lietuvos proistorės. Tuo pačiu metu parengė dar dvi apybraižas: "Lietuvos žemės valdymo istorija" ir "Muravjovo laikmetis Lietuvos žemės ir žemėninkų istorijoje". (1919 ir 1920 m.). Nuo praeities nukrypęs į dabartį, parašė vokišką "Rusisch Litauen" (1916) ir "Werdgang des Litauischen Staates" (1919).

Istorinės studijos ir mokyklinių vadovėlių rengimas neatitraukė Klimo nuo gyvų, jaudinančių dienos klausimų. Vilniaus lietuvių itin padirgino vokiečių sumanytas ir 1916 m. kovo 9 d. vykdytas Vilniaus miesto ir krašto gyventojų surašymas. Surašymą lydėjo lenkų agitacija per bažnyčias kaip Vilniuje, taip ir krašte ir todėl surašymas parodė lenkų daugumą. Lietuvių ir gudų visai mažai rasta. Pvz., tokioje perdėm lietuviškoje Gelvonų parapijoje surasta net apie 60% lenkų. Aaišku, surašymas jaudino Vilniaus lietuvių. Greičiausiai to surašymo poveikyje

pasklido po kraštą 1916 m. balandžio mėn. slapta išspausdintas atsisaukimas. Niekas nežinojo, kas buvo jo autorius. Net ir J. Puzinas, išleidęs 1968 m. dokumentų rinkinį "Kelias į Lietuvos nepriklausomybę", nenurodė to atsisaukimo autoriaus. Tik šiuose atsiminimuose Klimas prisipažino: "Pasišoviau parašyti pirmą atsisaukimą į visą kraštą" (90 p.).

Atsisaukimas apeliavo ne tiek į žmonių protą, kiek į jausmus. Tai buvo "širdies šūkis", tartas sparnuotais žodžiais ir nusmailintomis frazėmis. Perbėgama visa Lietuvos istorija, pavaizduojamas praūžusio karo siaubas ir šaukiama uždegti dvasioje "nepriklausomos Lietuvos obalsį" Klimas pasirodė su jausmingu atsisaukimu esąs ne tik mokslininkas, bet dar ir dailiojo žodžio kūrėjas — rašytojas.

Aplamai, trejus metus dirbęs Vilniuje Klimas išryškėjo gimęs būti rašto žmogumi, atsidėjusiu mokslui, pirmoje eilėje Lietuvos istorijai. Dėl susidėjusių laiko aplinkybių jis negalėjo eiti savo pašaukimo keliu ir turėjo mestis į kitą veiklos sritį — stoti į Lietuvos kūrimo darbą. Tik 1920-1922 m., atitrukdamas nuo valstybinio darbo, buvo begrįžtas į mokslo sritį, kai ėmėsi lektoriauti aukštuose kursuose ir universitete Kaune. Net rengėsi ištraukti į akademinį darbą ir tam reikalui ruošė stažinį veikalą. Bet turėjo aukotis valstybinei-diplomatinei tarnybai, kuri paliko jam gyvenimo karjerą. Nors ji ir nenustelbė jo įgimto polinkio mokslui, tačiau nedavė progos vien jam atsidėti. Vis dėlto nesiliovė gyventi juo, šitą tyrinėjo, rašinėjo, kaupė lituanistinę biblioteką, parašė porą monografių iš Lietuvos istorijos ir aprašė nepriklausomybės laikus žinomoje šapokos Lietuvos istorijoje. Nuo diplomatinės tarnybos atspėjama laiku ėmėsi rašyti labai didelę istoriją (net 10 tomų!). Tėsusukubęs parašyti du tomus ir juose išdėstyti Lietuvos proistorę iki 1000 metų. Rankraštis persiųstas į Vilnių ir deponuotas Lietuvos Mokslų Akademijos Centrinės Bibliotekos rankraščių skyriuje.

Klimas niekuomet nesisukyrė su mokslu ir visą laiką puoselėjo savo įgimtą palinkimą kurti. Todėl, iš-

Min. Petras Klimas

tvėręs skaudžius gyvenimo smūgius gebėjo atgyti ir tenkinti savo mokslinį kūrybinį palinkimą — rašyti atsiminimus.

II.

Kaip autoriaus sūnaus Petro Klimo prakalboje pažymėta, atsiminimai rašyti 1960-62 m. Iš jų turinio leistina spręsti, kad jam buvo prieinami dabartinės Lietuvos archyvai ir jis galėjo panaudoti Nepriklausomybės laikų dokumentus. Tuo būdu Klimo atsiminimai gali būti laikomi nepriklausomos Lietuvos pradžios (iki 1924 m.) politine istorija. Kaip įžangą į istoriją jis teikia savo biografiją, kuri nuo 1915 m., kai jis buvo išrinktas į 5 žmonių Lietuvių vykdomąjį komitetą, supinama su jo visuomenine veikla.

Atsiminimai parašyti paskirais vaizdais chronologiška eile. Kiekvienas jų baigto turinio su įmantriai atitinkančia antrašte. Paskirais vaizdais pasakojama ir biografinė dalis. Tuo būdu visą veikalą pripildė 41 vaizdas — straipsnis. Nors kiekviename straipsnyje kalbama apie atskirą dalyką, tačiau visi suvedami į aukštesnę vienybę, kuriai taikytas bendras turinys: vadovaujančių Vilniaus lietuvių gyvas rūpestis Lietuvos reikalais, jos ateitimi, priešinant kiek galima okupanto užmačioms ir siekiant Nepriklausomybės.

Kai kurie straipsniai yra tikrai įtaigūs literatūriniai vaizdai, parašyti gyva, sklandžia, žodinga ir taisyklinga kalba. Pvz., vienas pirmųjų jų pavadintas "Slaptoje tarnyboje". Autorius papasakoja, kaip jis, Komiteto pasiūstas, keliauvo nuo Vilniaus per Suvalkijos kraštą iki Vokietijos sienos. Įdomiai, patraukliai pasakoja, ką pakeliui matė, patyrė ir kokius nuotykius

turėjo. Nebūtų buvęs Klimas istorikas, jei jo pasiektos vietovės nebūtų priminusios jam savos praeities ir jį apie jas nebūtų pakalbėjęs. Pavyzdžio dėlei pakartojau jo Jiezno užuominą. "Pro garsiąją Pocių (Pacų) rezidenciją Jiezne pravažiavau nesustodamas. Tik graži stilinga bažnyčia, tų didikų statyta, atstovavo senoviniam prašmatnumui. Pocius dabar tikrai buvo vertas palociaus, o palocius — Pocius: nei vieno, nei antro nebeliko nė ženklo. Didiko vaikai skolose nuskendo, rūmai arba sudegė (apie 1837 m.), arba skolinojų buvo vandališkai išdraskyti. Ant ežero kranto teišliko kresni akį džiuginantieji tvartai ar daržinė ir klėtis su malūnu (59 p.). Aplamai, autoriaus kelionių apraše byloja aplankytos vietovės su jų praeitimi ir dabartimi.

Nuo 15 straipsnio su antrašte "Valstybės pradmenų užuomazga" pradedama "Pasitikėjimo tarybos" istorija. Rodomos jos pastangos veržtis pro okupanto statomas kliūtis siekiant Lietuvos nepriklausomybės. Nepriklausomybės siekimas yra vedamoji mintis ir daugelio sekančių straipsnių. Juose autorius kalba su dokumentais rankose daugiausia teikdamas juos in extenso. Tad Klimo atsiminimų vertė ypačiai glūdi juose panaudotoje archyvinėje medžiagoje. Gera dokumentų dalis skelbiama pirmą kartą. Apie tarybą ir jos darbus Klimas buvo kompetentiškas kalbėti, nes buvo ne tik jos narys, bet dar ir sekretorius. Todėl jo atsiminimai ne tik stipriai dokumentuoti, bet dar ir pergyventa istorija.

Kaip jau pažymėta, Klimo atsiminimai — ne palaidų, bet serialinių straips-

(Nukelta į 6 psl.)

PETRO KLIMO ATSIMINIMAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

nių rinkinys. Kai kuriems straipsniams duotas tikrai įsraidingos antraštės, kad tuo pažūrėjimu neaiškus jų turinys. Pvz., vienas straipsnis su antrašte "Didysis kovos ir vienybės aktas". Kas lengvai atspėtų, kad straipsnis skirtas Vasario 16 d. aktui? Klimas, pats to akto signataras, žiningai aiškina akto genezę. Iš jo aiškinimo skaitytojų persasi išvada, kad aktas kilo iš tarybų apvilusio okupanto elgesio po jo tiesiog tarybai padiktuoto 1917 m. gruodžio 11 d. akto. Pridurimai papasakojama apie konfliktą su Reicho vyriausybe dėl Vasario 16 d. akto, apie tarybos nusileidimą ir apie tuščią Kaiserio Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją (1918. III. 23). Ta proga paminimas ir tarybos kreipimasis į Vatikaną, prašant pripažinti Lietuvos nepriklausomybę, ir gautas neigiamas atsakymas. Prie atsakymo priduriama autoriui istorikui būdinga pastabėlė: "Vatikano belaisvis tarytum ir mums laisvės gailėjo" (128 p.). Smulkmeniškai pasakojama kaip Reicho vyriausybė tiesiog tyčiojosi iš tarybos po nepriklausomybės paskelbimo ir kaip ši nesėkmingai veržėsi į valstybingumą. Garsusis epizodas — Uracho išrinkimas karaliumi ir tomis varžytynėmis aiškinimas. Straipsnis, pavadinimas "Karalių turnyras" skirtas varžytynėms aprašyti.

Ilgais straipsniais aprašomas valstybės organizavimas nuo 1918 m. rudens, lietuvių delegacijos diplomatinė veikla Paryžiuje. Paryžiaus taikos kongresas ir lietuvių delegacija jo "priemenėje" akivaizdžiai aprašoma, nes autorius pats buvo delegacijos dalyvis. Išskirtinai, pagarbiai atsišiepama apie Milašų ir jo nuopelną Lietuvos reikalui itin pabrėžiami. Pateikiama tiesiog panegirika to atsivertusio lietuvių adresu.

Vienam ilgam straipsniui duotas pavadinimas "Leninas likviduoja konfliktą su Lietuva". Rodos, nepaskaičius straipsnio vargu jau galima būtų spėti, kad jis skirtas 1920. VII. 12 d. taikos sutarčiai su Maskva pavaizduoti. Apspažinus su straipsnio turiniu darosi aišku, kodėl jam tokia antraštė uždėta. Pasirodo, vos delegacijai atvykus į Maskvą ir apsistojus jai paskirtame viešbutyje, prisistatė Kremliaus pasiuntinys, atnešęs vėją su paties Lenino ranka rašytu pasveikinimu, kurio turinys buvo pirmas būsimos sutarties punktas, kur Rusija pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Vadinasi, bolševikinė Rusija lengvai, be derybų tiesiog

padovanojo Lietuvai laisvę. Klimas, reikia manyti, išlaikė per 40 m. tikrą delegacijai padarytą Lenino "dovanos" išpūdį ir jį užrašė: "Tai buvo mums tar-tum kelrodė žvaigždė to me-to ūkanuose. Lyg netikėta, lyg sapnuota, svajote iš-svajota! Ir širdyje mes pa-gerbėme Leniną..." (255 p.). Tada dar nebuvo su-prasta, kad Lenino taip lengvapėdiškai per papras-tą Kremliaus pasiuntinį įteikta "dovana" buvo da-naiška, nieko gero Lietuvai nežadanti. Gal būt Leninas, rašydamas tokią pataikū-nišką kaip ir preambulę bū-simos sutarties, galvojo, ką tų pačių 1920 metų pradžio-je kalbėjo apie sutartį su esta-Is jos pasirašymo išva-ka-rėse: "Mes daug kur nu-sileidome... Mes nenorime lieti darbininkų ir raudono-sios armijos kraujo dėl žė-mės gabalo, ypačiai kai nuo-laida nėra visalaidė... Darbininkai pradeda su-prasti menkystę jų pastaty-tų vadų... Jie greitai nu-vers šią valdžią ir sudarys sovietinę Estiją, kuri su-tars naują taiką su mumis" (cituota iš A. Tarulis, So-viet policy toward the Bal-tic States 1918-1940, 58 p.).

Tuo "pasveikinimu" Le-ninas pranašavo tik pri-dengta forma, kas buvo įvykdyta po 20 metų.

Paskutiniai 8 straipsniai liečia 1920-1924 m. atseit, kovas ir diplomatinės tasi-nes su lenkais ir su Santar-vininkais dėl Vilniaus. Nors nemaža apie tai prirašyta, tačiau Klimas sumaniai "pašviežina" tą visą istori-ją originaliu dokumentų in-terpretavimu ir savomis pa-stabomis.

Paskutinis veikalą už-sklandžiantis straipsnis skir-tas Klaipėdos prijungimui ir labai permainingoms de-ryboms dėl jos statuto.

Veikalo kvintesenciją au-torius taikliai nusako pa-skutiniu sakiniu. "Tų kovų apybraiža parodo, kad gin-dami Lietuvos valstybės at-statymą, mes nebuvo me-buržuazinių imperialistų le-pūnėliai. Prieš visas didži-asias valstybes ir prieš visus kaimynus mes turėjome gintis, kad susidariusioje konjunktūroje apsidraustu-me sau laisvės ir nepriklau-somybės maksimumą".

Jau minėtas Terencijaus posakis, kad knygos turi sa-vo likimą, tinka šių atsimi-nimų išspausdinimo istori-jai. Parašyti okupuotoje Lietuvoje, deponuoti Lietu-vių Mokslo Akademijoje Vilniuje, jų nufilmuota ko-pija pasiekė JAV ir čia iš-spausdinta. Enciklopedijų leidėjui Juozui Kapočiui priklauso mūsų visuomenės padėka ir pagarba už jų iš-leidimą. Tuo jis padidino savo įnašą į lietuviškąją kultūrą.

Petras Klimas, Išmano atsiminimų. Išleido Juozas Kapočius 1979 m. 395 W. Broad-way, So. Boston, Mass. 02127. Kaina 12 dol.

TELLER

WORK NEAR HOME
EAST AND WEST SIDE OPENINGS
TELLER TRAINEES
PERMANENT PART-TIME
EXCELLENT SALARY
PAID VACATIONS
PAID HOLIDAYS
FREE LIFE INSURANCE
FREE CHECKING ACCOUNT

If you have good math aptitude work well under pressure and have had some experience working with money in the past, we want to talk with you. Please apply in person PERSONNEL DEPT., 15th floor of our lower complex, at

CLEVELAND TRUST

900 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio 44115
An Equal Opportunity Employer M/F (18-22)

ROAD DRIVERS

Must be 23 years old, have 1 year all weather tractor trailer exp. Chauffeurs license and able to pass physical and road test. Applications accepted Mon. 1-3 p.m., Tues.-Fri. 9 a.m.-11 a.m. & 1 pm-3 pm.
CONSOLIDATED FREIGHTWAYS
Richfield, Ohio 44286
An Equal Opportunity Employer (21-27)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

HIPOKRIZMAS IR DEKADENTIZMAS

Prisimenu vieną suruoštą meno parodą, kai prie įėjimo buvo galima įsigyti vie-no puslapio pašinę parodos katalogą. Krito mintis, ar tai tik nebus tapyba. Pa-klausiau prie aukų lapo sė-dinčios merginos, kodėl šis katalogas toks pašinas. Iš-jos gavau atsakymą, kad dailininkas prašė katalogo nelankstyti, kad nusugadin-ti paveikslą, nes gal kai kas norės tą paveikslą pasika-binti ant sienos.

Su "šedevru" rankose ir kartu katalogu, apžiūrinė-jau suruoštos parodos "še-devrus" ir įmantrią kūrybą.

Vienas iš pirmųjų kalbė-tojų dailininką pristatė ir pareiškė, kad jis skaitys iš-rašto, nes jam tas daug lengviau negu kalbėti. De-ja, ir toks pasirinkimo bū-das vis tiek reikalo nepa-taisė.

Ką gi iš to paskaityto rašto išgirdome: pykę įvai-rių nesuprantamų pareiški-mų...

Vėliau po jo prabylo pats parodos autorius — dai-lininkas. Jis pareiškė, kad neranda reikalo daug kal-bėti, nes jo paveikslai patys už save kalbė ir prašė su-jais susigyventi ir kiekvie-name ką nors įžiūrėti, o taip pat sugestijonavo pa-tiems rasti paveikslams pa-vadinimus...

Kalbose priminta, kad šių laikų menininkas, jeigu jis eina meno keliu turi pajus-ti, kad figūrinis ar abstrak-tinis menas vienas kitą pa-pildo. Abstrakti struktūra yra paslaptis duodanti este-tinę jėgą lygiai figūriniam, kaip ir abstraktiniam me-no kūriniui. Visa tai eiliniam piliečiui sunkiai suvokiama, neįžiūrima ir jam nesupran-tama — paslaptis.

Tai va še tau ir menas! Kuriamas menas ne visiems suprasti, o tik "pateptie-siems". Gal būtų daug ra-cionaliau ruošti parodas tik tiems "suprantantiems".

Toliau buvo įtaigojama, kad abstraktas tai kelionė, kurioje dailininkas bando kažką naujo surasti abs-trakto kūryboje.

Manau, kad veltui visos tos daromos pastangos, nes tikrai nieko nerasite, nes tas kelias yra taip senas kaip pasaulis egzistuoja, ir siekia urvinių ir akmens amžiaus laikus, kai abstrak-tas buvo vartojamas kaip simbolis — ženklas...

Ar per dekadensą — rė-gresą norima pasiekti mene aukštybių?

Visų tų kelių ieškojimas žmonėms atrodo tikrai ba-nalus ir net juoką sukelian-tis....

Argi žiūrovams svarbu ką dailininkas-menininkas bėpiedamas galvojo, svajo-jo, o dažniausiai pasisako, kad atsitiktiniais pabrauki-mais "šedevrus" yra sukū-res.

Tikrai nėra kuo džiaugtis ir didžiutis, kad paveiks-las vystosi tapymo metu be eskizo, kompozicijos, idėjos, ir kad visa tai atsiranda teptuko pabraukimu.

Tokie pareiškimai yra ne-rimti — bitnikiški, kurie į viską spiauna ir nepripa-žįsta jokių taisyklių, nor-mų, neįaučiant moralinės atsakomybės. Ir įtaigojama, kad abstraktiniam mene nėra laiko galvoti, medituoti ir gilintis į detales, nes visa tai žudo tapybos esmę.

Taigi kūriami nesąmonin-gi paveikslai.

Iš sąmonės sukurtas menas kiekvienam galvo-jančiam žmogui atrodo di-deliu chaosu ir net esteti-nių jausmų pažeidimu.

Jei sukurtas meno kūri-nys yra dailininko tik pa-sąmonės išvada, neprisilai-kant jokių piešimo normų, tokia kūryba nesusilauks visuomenės tikrų ir nuošir-daus įvertinimo ir pripaži-nimo.

Didžiutis ir džiaugtis, kad abstraktai kaba meno galerijose ir net muziejuose, yra avantiuristų avangardo perkupčių darbas, kurie iš to daro gerą biznį ir pelni-ninkaujasi.

Visiems turi būti ant vi-sados žinoma, kad abstrak-tas yra primityvus menas, (didelė dauguma menininkų abstraktą nepriskiria prie meno). Nesidžiūkite tokiu menu, kuris yra pripuola-mai atsitiktinis arba kuria-mas iš sąmonės. Kur nėra grožio, tiesos, kur kuriama vadovaujantis sąmone ir ne kartą yra atsitiktinis, tai nėra menas. Todėl neįtaigo-kite, kad ten kažkas yra, žinoma, kur yra melas, ten neapsieinama ir be mulkini-mo.

Negaiškite ir negaiškinkite mūsų lietuviškos visuo-menės savo tokiomis paro-domis. Nekvieskite ir ne-sityčiokite vėliau iš jų, jei visa tai suprantama tik "pateptiesiems" arba jų hi-pokritams.

Kol lietuvių tauta ir jos išeivijos kamienas bus svei-kas, visiems tiems mulkini-mams pasisekimo nėra.

Tad kurkite meną vi-siems ir būsimoms kartoms, kurios suprastų ir didžio-usti, kaip didžiojasi ne viena kultūringa tauta isto-rijoje savo dailininkais ir jų pagimdytais meno kūri-niais, kuriuose atspindi ir viešpatauja grožis ir tiesa.

Algirdas Budreckas

PROJECT ENGINEER

Newly located manufacturer in Ann Arbor is looking for project engineers. Minimum 3-5 years experience. Salary negotiable.

CONTACT:

PHOTON SOURCES, INC.

4651 PRATT RD.
ANN ARBOR, MICH. 48150
313-973-0285

(18-27)

EMANUELIS JARAŠUNAS — TECHNIKOS MOKSLŲ DAKTARAS

1979 m. gegužės mėn. 7 d. University of Florida, Fort Lauderdale, suteikė technikos mokslų daktaro laipsnį (Doctor of Philosophy) inž. Emanueliui Jarašūnui už doktorantinę disertaciją "Metal Stress Relieving By Vibration."

Ne persiškais kilimais buvo klotas ir dr. E. Jarašūno kelias iki aukščiausio mokslo laipsnio — doktorato. 1932 m. spalio 4 d. gimęs žemaičių žemėje, prie gintarinės Baltijos jūros, šventosios girininko Juozo ir Onos Jarašūnų šeimoje ir tik baigęs Palangos gimnazijos pirmąją klasę, jaunas Emanuelis, pasiėmęs jūrų skautų kuprinę, kartu su savo tėveliais pradėjo ilgą ir varganą benamio kelionę.

Susipažinau su guviu ir labai maloniu penkiolikamečiu jaunuoliu Weideno stovykloje, Vokietijoje, kur žaidžiant tinklinį, jis mus senius pralenkdavo savo greita orientacija. Čia jis lanko lietuvių progimnaziją, o jau šioje pusėje Atlanto, baigia gimnaziją Clevelande ir pradeda studijuoti mechanikos inžineriją. Kalifornijos Valstybinis Universitetas, Long Beach suteikia jam mechanikos inžinerijos bakalauro ir magistro laipsnius. 1966 m. išlaiko Kalifornijos valstybinius

egzaminus, tapdamas Registered Professional Engineer, o nuo 1975 m. atsiudoda grynai moksliniam darbui, dėstydamas statistiką, dinamiką, medžiagų atsparumą ir metalurgiją Kalifornijos Valst. U-te, Long Beach, kaip "associate" profesorius ir pagaliau 1979 m. apvainikuoja savo gabumų ir kruopštaus darbo vaisius — doktoratu.

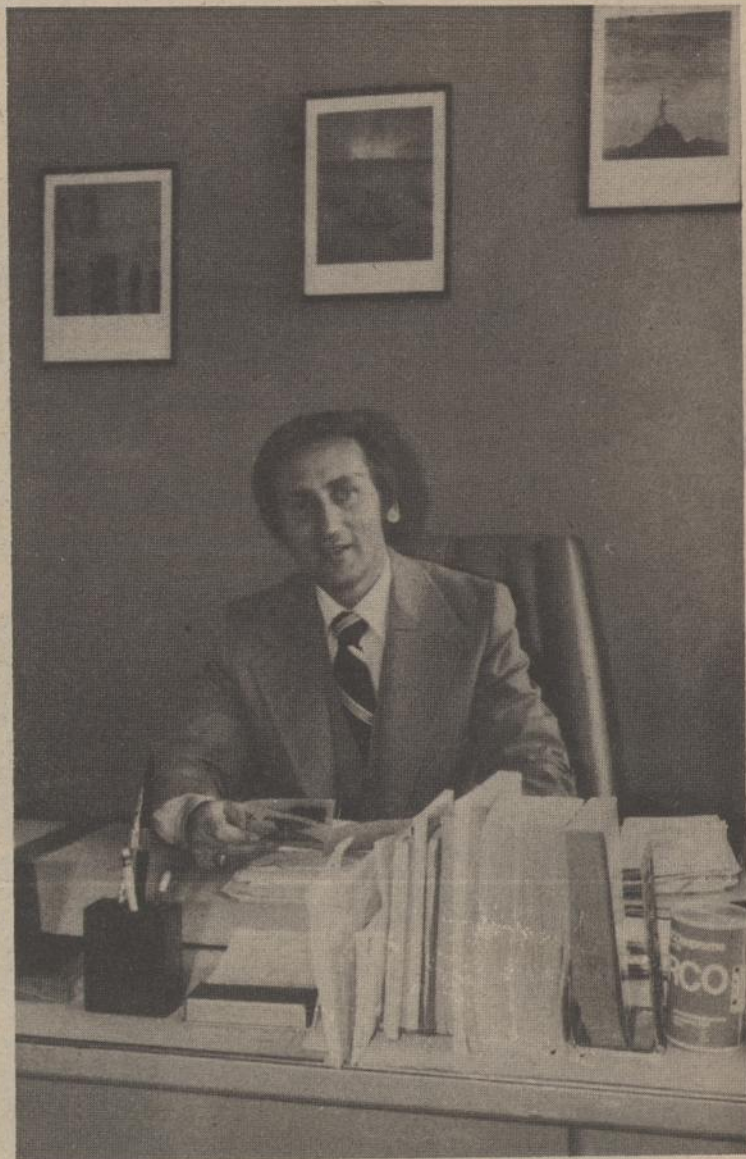
Profesinį darbą pradėjo Aerojet General bendrovėje, iškildamas iki Senior Division Manager of Engineering Testing. Išdirbęs 10 metų prie Polaris ir Minuteman raketų, pereina vadovauti komercinei b-vei, užimdamas viceprezidento pareigas. Po ketverių metų su kitais dviem bendradarbiais-dalininkais suorganizuoja nuosavą bendrovę, tapdamas jos prezidentu. Ši gamybinė firma per keletą metų sparčiai auga, praplėsdama savo gaminius rinką visose JAV-ėse ir Kanadoje. Bet visa tai pareikalauja daug varginančių darbo ir lėktuvuose beskraidant praleistų valandų. Tad, 1975 m. parduoda savo bujojančią bendrovę ir pereina dirbti grynai mokslinį darbą. Be savo tiesioginio akademinio darbo, jis dabar yra vienintelis savininkas E. J. & Sons Engineering Consultants b-vės,

kurios specialybė yra kranų ir keltų tikrinimas, mechaninės inžinerijos pritaikymas statybose ir konsultacija bylų paruošime teismuose.

Naujasis daktaras yra autorius dviejų mokslinių knygų: "Fundamentals of Tool Design", išleista 1978 m. ir "Applied Strength of Materials", pasirodžiusi 1979 m. Yra aprašęs technologijos žurnaluose savo virš 20 išradimų metalurgijos srityje ir paskelbęs eilę kitų mokslinių straipsnių (tenka apgailestauti, kad ne sugebu padaryti tinkamų jų visų vertimų į lietuvių kalbą, tad patiekiu angliškai) kaip: Crack propagation due to material variables; Sigma creep tests based on pressure vessel theory; Time interval importance in stress relieving stainless steel weldments; Residual stress determination and stress relieving by thermo and high frequency methods ir daugelį kitų.

Jis priklauso ir dirba eilėje amerikiečių profesinių organizacijų: 1) American Society of Mechanical Engineers — komiteto narys of Codes, Standards and Related Certificate of Authorization Committees, 2) California Occupational Safety Health Administration Act (OSHA) — patarėjas, 3) American National Standard Institute (ANSI) — komiteto narys, 4) California State Department of Industrial Safety — įgaliotinis profesionalas kranų ir keltų inspekcijos srityje, 5) American Welding Engineers Society — narys ir daugelio kitų.

Viršminėtos studijos, vadovavimas didelėms bendrovėms, akademinis darbas universitete ir disertacijos rašymas bei jos apgynimas, atrodo, turėjo atimti iš jo visas 24 valandas paroje, bet jis vis rasdavo spragų šiame darbo įkarštyje, kurias su žemaitišku nuoširdumu paaukodavo lietuviškai veiklai. Nuo pat jaunystės Emanuelis pamilo jūrą ir dainą. Buvo veiklus jūrų skautų šeimos narys, o dainuoti jau pradėjo tremtinių stovyklose Vokietijoje, vadovaujant mokytojams Paliui ir Kaspučiui. Atsidūręs šiapus Atlanto, tuoj įsijungė į "Čiurlionio" ansamblį, vadovaujamo maestro A. Mikulskio, kuriame per 10 metų šoko tautinius šokius ir savo lyrinio tenoro žavėjo lietuviškos dainos mylėtojus. Skardeno lietuvišką dainą J. Kazėno vadovaujame vyrų orkete "Ažuolas", vėliau vyrų kvartete, vad. muziko Pr. Armono ir vyrų kvartete vad. kompozitoriaus Br. Budriūno Los Angeles. Ir dabar dar, patys sau pasivadovaudami,

Dr. E. Jarašūnas

su kolegomis Dabšiu, Polikaičiu ir Seliuku visada mieliai patalkininkauja įvairioms Los Angeles organizacijoms savo nuotaikingomis dainomis praskaidrindami kasdienybę, jų rengiamose šventėse, minėjimuose ar parengimuose. Priklauso JAV Lietuvių Bendruomenei, Santa Monicos Lietuvių Klubui, yra Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos narys, vienas iš steigėjų investavimo b-vės "Rūta" ir ilgameitis jos prezidentas, Californijos Lietuvių Kredito Kooperatyvo prezidentas ir aktyvus Korp! Neo-Lithuania filiteris.

Ne tik dainavo ir šoko "Čiurlionio" ansambly, bet dar ir "ginklanešio" pareigas atlikdavo kanklininkei Laimutei Braziulevičiūtei. Ir taip į repeticijas bei po jų ir išvykose tos nešiojamos kankles, ta lietuviška daina bei šokis ir meile plakančios jaunatviškos širdys 1958 m. nuvedė juodu prie altoriaus sukurti pavyzdinę lietuvišką šeimos židinį, kuriame šiandien auga du Lietuvos ažuoliukai Romas — 12 metų ir Auris — 9 metų, kurie kas šeštadienį su mamyte važiuoja virš 20 mylių į lituanistinę mokyklą, kurioje Laimutė mokytoja.

Nuo šventosios uosto, Palangos kopų ir gintarinės Baltijos, per karo audras, tremtinių stovyklas, gimnazijos suolą, universiteto koridorius iki profesoriaus katedros — tai Emanuelio Jarašūno kelias. Negalėdamas pamiršti ošančios Baltijos jūros, isikuria su savo miela šeimynėle saulėtoje Santa Monicoje, prie pat

Ramiojo Vandenyno pakrančių, kad kas rytą ir vakarą šių bangų dainą primintų jaunystės dienas prie Baltijos.

Tavo bičiuliai ir visa lietuviškoji išeivija sveikina Tave, mielas daktare, šia proga ir linki Tau, mielas Emanueli, daug, daug saulės, giedros ir sėkmės Tavo asmeniškame gyvenime bei polėkiuose ir gausingų darbo vaisių lietuviškuose baruose!

Ed. Balceris

"Amber Holidays"

1979 M. EKSURSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius

Liepos 12 — \$865.00 rugsėjo 26 — \$829.00
rugpjūčio 2 — \$865.00 spalio 10 — \$829.00
rugsėjo 10 — \$829.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Rugpjūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2,
Maskva 2, Helsinkis 2\$1189.00
gruodžio 19 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2,
Maskva 2, Helsinkis 2\$1045.00

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:

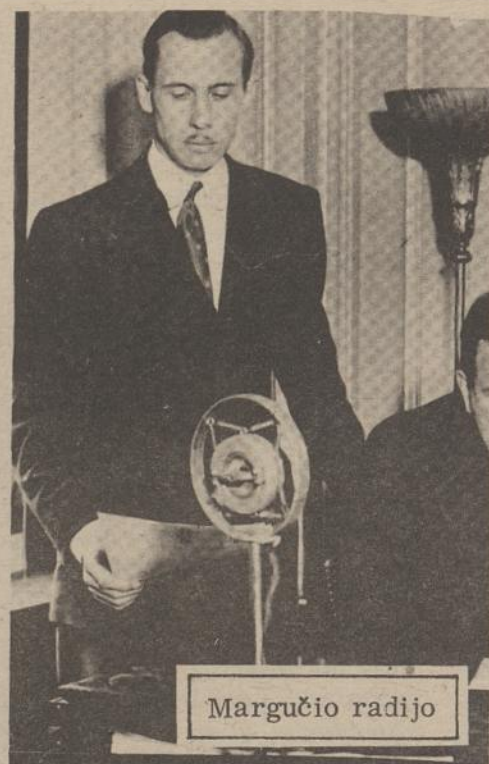
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL. REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324.

Prisimenant Antano Olio , 1898.VIII.25 - 1958.VI.3, pirmojo ALT S-gos pirmininko, mirties sukaktį

Jaunystėje

Margučio radijo

Su dainininke Anna Kaskas

Skautės dėkingos už pagalbą

ALTS-gos pirmame seime

Su Antanu Vanagaičiu

Su prezidentu Eisenhoweriu

ANTANAS OLIS

SANITARY DISTRICT PRESIDENT NAMES HIS

Favorite Composition

● MASTERPIECES of literature, sculpture, music and painting inspire many. The Chicago American is asking leading Chicagoans to share these with our readers.

BY ANTHONY OLIS

MY FAVORITE musical composition is a song rich in meaning to me—a richness which runs far beyond the clear, lilting beauty of the melody and simple nostalgic theme of the lyrics. It is "The River Niemen Flows."

To me this song recalls all that is good in my heritage from my Lithuanian ancestors. In addition, it was reduced to writing and scored by my good friend and brother-in-law, the late Antanas Vanagaitis, who devoted his life to preserving Lithuanian art and music. And it was with this song that I recently realized a lifelong ambition—to direct a symphony orchestra!

"The River Niemen Flows" is one of tens of thousands of Lithuanian folk songs. In one form or another it has been sung for centuries, its deeper meaning changing with the fortunes of Lithuania in the ebb and flow of European politics.

Since World War II, of course, the Republic of Lithuania has been held by the Russians—a seizure still not accepted by

the free world. This last has lent new poignancy to "The River Niemen Flows" with its theme of Lithuania existing so long as the quiet Niemen flows to the Baltic Sea.

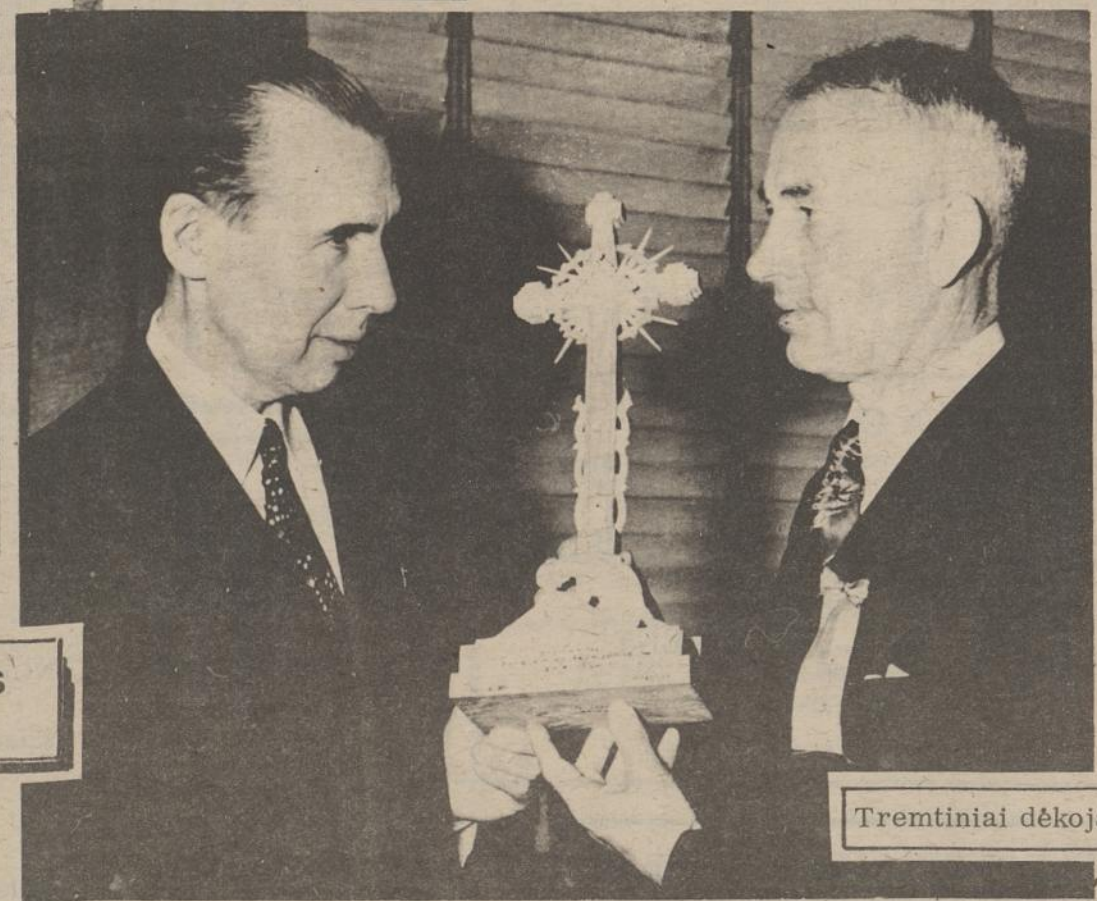
Recently, on the occasion of the 30th anniversary of Margutis, a monthly magazine founded by Mr. Vanagaitis and dedicated to Lithuanian art, it was my privilege to lead 70 members of the Chicago Symphony Orchestra in the playing of this song. For me, it was a rare and deeply moving moment.

Anthony A. Olis, a Republican leader and president of the Metropolitan Sanitary District of Greater Chicago, was born in Chicago in 1898. He received his Ph.B. degree from the University of Chicago in 1919 and his J.D. degree from the university law school in 1921.

He was elected Trustee of the Sanitary District in 1946 and reelected in 1952. He has served as president since 1950.

Golfuoja

Tremtiniai dėkoja

LIETUVOS AŽUOLAS AMERIKOS ŽEMĖJE

Amerikos Lietuvių Taryboje

Prezidento Antano Smetonos pagerbime

BALFo veikloje

Su Margučio bendradarbiais

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

PAGERBTOS MOTINOS

1979 m. gegužės 13 d. "Aušros" liuanistinė mokykla, esanti prie šv. Antano parapijos paminėjo ir pagerbė motinas. Į paminėjimą atsilankė mokyklos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis, parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, mokyklos vedėjas Antanas Vaitėnas ir mokytoja Cicilija Gibson.

Paminėjimą – motinų pagerbimą pradėjo, atvykusius pasveikino ir programą pravedė mokyklos tėvų komiteto pirmininkas Marijonas Šnapštys. Pirmiausia šios mokyklos mokinė ar mokinys pasveikino savo mamytę išteikdamas jai gėlę. Po to Vytė, Rūta Šnapštytės ir N. St. John iškėlė po gėlę visoms į pagerbimą atsilankusioms ponios. Mokyklos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis savo žodyje nušvietė motinų reikšmę šeimoje ir visuomenėje. Motina yra ne tik gyvybės davėja, bet ir jos rūpintoja. Moterys kovoja ir nori turėti lygias teises su vyrais, tačiau motinos teisės yra didesnės už vyrus. Motinai užauginti savo vaikus yra didelis darbas. Motina, kad patenkinus vaikų reikalavimus turi viską nugalėti. Pažiūrėkime mes, kad ir į tuos paukščius. Kaip jie stropiai savo vaikučiais rūpinasi. Arba, kad ir į tuos plešrinosius žve-

rius, kuriuos mes dažnai matome televizijoje. Kaip motina jais rūpinasi, juos vedžioja, maistą susirasti mokina...

Motinos garbei eilėraščius deklamavo: mokinė Natalija St. John "Turiu aš mamytę", mokinys Algis Nemenis "Vainikas motinai", mokinė Vytė Šnapštytė "Mamytėi" ir mokinė Rūta Šnapštytė "Mamytė mano miela!"

Vadovaujant Marijonui Šnapščiui sugiedota "Lietuviai esame mes gimę". DLOC Vasario 16 proga skirtas liuanistinės mokyklos mokinėms premijas ir dar neatsiėmusioms Natalijai San John ir Vijai Tėlyčėnaitėi iškėlė Antanas Grinius. Gaila, V. Tėlyčėnaitė atvykusi į motinos pagerbimą staigiai susirgo ir jai skirtoji premija buvo perduota mokyklos vedėjui Antanui Vaitėnui.

Mokyklos vedėjas Antanas Vaitėnas savo žodyje sakė: Iš mažų šaltinėlių ir upelių susidaro didelė upė. Kiekviena upė turi skirtingą vandenį. Mūsų ši "Aušros" liuanistinė mokykla irgi yra tas mažas šaltinėlis, kuris subėgdamas su kitais šaltinėliais ir upeliais sudaro liuvišką upę. Mokyklos programa nėra entuziastiška ir gal sunki. Be to, nereikia pamiršti, kad programa praeinama tik šeštadieniais. Žinoma

galėtų ją lankyti ir didesnis vaikų skaičius. Turime mokytoją ir tiems vaikams, kurie mažai kalba liuviškai arba visai nekalba. Mokyklos kaimynystėje gyvena vaikų, kurie galėtų ją lankyti, bet nelanko. Mūsų visų pareiga surasti vieną kitą mokinį ir tuo pakelti mokinių skaičių mokykloje. Padėkojęs dirbantiems šioje mokykloje, tėvams ir svečiams už atsilankymą, baigė savo žodį.

Motinos paminėjimas – pagerbimas baigtas visiems sugiedant "Lietuva brangi mano tėvynė". Po motinų pagerbimo buvo tiekama kava ir pyragaičiai. Šio motinų pagerbimo suruošime daugiausia darbavosi Marijonas Šnapštys.

JAUNIMO KONGRESUI REMTI VAJUS

Šią vasarą Anglijoje ir Vokietijoje įvyks IV-tas Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas, į kurį suvažiuos mūsų jaunimas iš viso laisvojo pasaulio. Šiam kongresui sudaryta sąmata ir

Amerikos ir Kanados lietuviai turės surinkti apie 90000 dol. Didžiausia pajamų dalis eis Pietų Amerikos, Australijos ir kitų tolimųjų kraštų jaunuoliams paremti. Kiekvienai kolonijai yra nustatyta kvota. Detroito kvota yra 3,900 dol. Aukų vaju praveda jaunimas. Vadovauja Violeta Abariūtė. Jai talkininkauja: Gintė Damušytė, Aldona Petrauskaitė, Audra Kasputytė, Saulius Jančauskas ir Rusnė Baltrušaitytė. Aukus įteikti rinkėjams arba pasiųsti Violetai Abariūtei, 8443 Silvery Lane, Dearborn Hts., Mi. 48127.

MACHINE SHOP SPECIAL MACHINE BUILDER

Located in Fenton. Equal Opportunity Employer offering good benefits and pay rate. Immediate openings in the following trades.

BORING MILL OPERATOR
MILL HAND
LATHE HAND
MACHINE BUILDERS
Call 313-629-5382
FLUID & ELECTRIC CONTROL CO. (19-28)

A. A.

JURGIUI MONTVILAI

mirus, žmonai dr. HALINAI, sūnui, marčiai ir anūkams giliam liūdesy nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Marija Valiukėnienė
ir
Dr. Delija Valiukėnaitė

A. A.

Mielam

PETRUI JOCIUI

mirus, žmonai ELEONORAI, dukrai BIRUTEI ir jos vyrui reiškiame giliausią užuojautą

Adelė, Adutė ir Jonas
Šiaučiai

A. + A.

KAZIUI BUDRIUI

mirus, žmoną JADVYGĄ BUDRIENĘ, šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdimė

ŽALGIRIO ŠAULIŲ KUOPA

A. A.

Brangiam didei

FELIKSUI BARANAUSKUI

mirus, jo žmonai, mylimai dėdinei ADELEI, reiškiame nuoširdžiausią užuojautą

ONA ir FRANCES KANCIES-KONČIUS

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 3 D. — Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• BIRŽELIO 9-10 D. M. Tūbelytės-Kuhlmann iš Teiwano meno paroda DMNP parapijos salėje. Rengia ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba.

• BIRŽELIO 10 D. O. Mikulskienės Kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis Lietuvių namuose.

• BIRŽELIO 17 D. — Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• BIRŽELIO 17 D. Tragiškų birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• BIRŽELIO 24 D. Clevelando liuvių pensininkų klubo narių gegužinė.

• BIRŽELIO 30 — LIEPOS 2 D. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Hollenden House.

• LIEPOS 1 — SLA seimo delegatų vakaras Lietuvių namuose.

• LIEPOS 15 D. Žalgirio šaulių kuopos ir Jūrų šaulių gegužinė.

• RUGPIŪČIO 26 D. Kario žurnalui paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 1-3 D. — 1979 m. Š. Amerikos Lietuvių Vasaros Sporto žaidynės: lengvoji atletika, plaukymas, lauko tenisas ir golfas. Vykdo Clevelando LSK Žaibas ir Clevelando Lietuvių Golfo Klubas.

• RUGSĖJO 8-9 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSĖJO 30 — 4:00 val. Vilniaus Universiteto 400 m. sukakties minėjimas

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Wanted Journeymen
OR
1st Class Skilled
MOLD MAKERS
HORIZONTAL BORING
MILL OPERATORS
MOLD LEADERS
RADIAL DRILL PRESS
OPERATORS
DAY AND NIGHT SHIFTS.
TOP WAGES AND BENEFITS.
FORMATIVE MOLD
6580 Cotter
Sterling Heights, Mich. 48078
313-588-8170 (15-21)

WANTED 1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
WITH JOB SHOP EXPERIENCE.
O. D. GRINDERS
SURFACE GRINDERS
LATHE OPERATORS
MILL HANDS
Starting wage \$7.00 per hour to start
depending on experience. Benefits &
overtime. Apply
LANE PUNCH
25907 TROWBRIDGE
INKSTER, MICH. 48141 (20-23)

Wanted 1st Class Skilled
LATHE HANDS
MILL HANDS
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance. And be
experienced in form work. Fringe
benefits & overtime.
313-365-4260 (20-28)

MACHINIST

FIRST AND SECOND CLASS, HAVE OWN TOOLS, READ BLUE PRINTS, POSITION OPEN ON ENGINE LATHE & TURRET LATHE, VERTICAL & HORIZONTAL MILLS.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Road
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer

(21-22)

ELECTRICAL ASSEMBLERS

MUST READ SCHEMATICS AND WIRING DIAGRAMS. ABILITY TO BUILD CONTROLS FROM SCRATCH. EXCELLENT OPPORTUNITY.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Road
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer

(21-23)

LIGHT TO HEAVY MACHINE ASSEMBLY

MUST BE ABLE TO WORK FROM PRINTS. EXPERIENCE NECESSARY. MINIMUM 2 YEARS. MINIMUM SUPERVISION.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Road
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer

(21-23)

Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

700 telegramų Prezidentui

LB Vidurio Vakarų valdyba š.m. gegužės 18 d. Jaunimo Centro kavinėje padarė pranešimą aktualiais lietuviams klausimais.

Vakaronę atidarė ir ją pradėdė apyg. pirmininkas Kazys Laukaitis.

PLB valdybos vicepirm. advokatas Saulius Kuprys pranešė apie kalinamus lietuvių disidentus ir daromas pastangas juos išlaisvinti. JAV Prezidentui per 'Margutį' išsiųsta 700 telegramų, prašant gelbėti nuteistus disidentus Viktorą Petkų ir B. Gajauską. Apgailėstavo, kad paskutiniame pasikeitime kaliniams su Sovietų S-ga, nebuvo išleistas nė vienas lietuvis.

JAV LB Krašto valdyba organizuoja plačią akciją gelbėti politinius kalinius. Sudaromi spec. komitetai ir bus panaudota Baisiojo Birželio trėmimų minėjimo progą. Kvietė tai akcijai iš anksto ruoštis ir aktyviai dalyvauti, kai bus duotas ženklas. Yra vilčių V. Petkų ir B. Gajauską greitai laiku pamatyti Amerikoje.

Saulius Girnius informavo apie artėjantį PLJ IV-tąjį kongresą. Kongresu susidomėjimas visų lietuvių yra didelis ir jam tinkamai pasiruošta. Registracija baigta ir visos vietos užpildytos. Finansų telkimas suplanuotas ir vykdomas. LB apylinkių valdybos kartu su jaunimu vykdo aukų rinkimą. Aukos pamažu plaukia ir tikimasi iki birželio pabaigos reikiamą sumą surinkti.

Finansai reikalingi kongreso ruošos darbams ir Pietų Amerikos bei tolimesios Australijos jaunimo atstovų kelionės išlaidoms padengti. JAV ir Kanados jaunimo atstovai kelionės ir kongreso išlaidas padengia patys. Gauna tik \$100 pašalpą. Lėšos renkamos įvairiais būdais: aukų lapais, loterija, suvenyrinių ženklų platinimu, renginiais ir t.t.

Iki šiol jau gauta 20% užplanuotų aukų. Iš pranešimų spaudoje žinome, kad dalis apylinkių savo kvotas išpildė, ar net perviršijo, tik dar jų aukos nepasiekė kongreso būstinės.

Diskusijų metu pageidauta aktyvesnio jaunimo dalyvavimo aukų rinkime. Jaunimui prašant, dažniausiai neatsisakoma ir dosnumas yra didesnis.

LB Vidurio Vakarų apyg. rinkimų k-jos vardu pranešimą padarė Juozas Šlajus. Turimomis žiniomis rinkimai praėjo ramiai ir balsavo didesnis skaičius balsuotojų, kaip 1976 metų rinkimuose. Daviniai turimi iš pirmojo rinkiminio rajono (Chicago ir apylinkės), o tolimesnės apyl. dar nepranešė. Šiame rajone balsavo 2169 lietuviai. Pirmąją šie kandidatai: E. Sakadolskienė, dr. A. Razma, R. Šoliūnaitė, V. Kerelytė, dr. F. Kaunas, J. Vaznelis, dr. L. Kriaučeliūnas, S. Džiugas, kun. J. Borevičius ir kt.

Apyg. pirm. K. Laukaitis dėkojo rinkiminei komisijai, žurnalistui J. Janušaičiui, spaudai, radijai ir kitiems prisidėjusiems prie sklandaus rinkimų pravedimo.

Naujoji Vidurio Vakarų apygardos valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. K. Laukaitis, vykd. vicepirm. J. Jokubaitis, sekretorės - A. Katiliškytė ir D. Valentinaite, švietimo reikalų vadovė V. Kerelytė, išdininkas J. Ivanaskas ir kultūros - J. Valėika.

Glaudesniam lietuvių pabendravimui ir jaunimo kongresui paremti yra ruošiamas mažoji Lietuvių Diena, kuri įvyks š.m. liepos 1 d. 12 val., North Riverside, Ill., National Grove and McCormick Woods, Des Plaines Ave. ir 26th St.

Lietuvių Dienos kultūrinei programai vadovaus muzikas Faustas Strolia, o sportui - Zigmas Žiupsnys.

'DRAUGUI' 70 METŲ

'Draugo' įsteigimo 70 metų sukaktis paminėta š.m. gegužės 20 d. didingu koncertu atliktu Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

Programą pravedė ir dainuotų operų arijų ištraukas paaikškino Živilė Numgaudaitė. Į šį koncertą buvo pakviesti iškiliausi operos solistai - Gina Čapkauskienė ir Arnoldas Voketaitis, bei pianistai - Raimonda Apeikytė ir Andrius Kuprevičius.

Programa susidėjo daugiausiai iš operų arijų, tik Gina Čapkauskienė padainavo Jokubėno dvi dainas: 'Na, tai kas' ir 'Gėlės iš šieno'. Pianistai skambino dviem pianais. Koncertą baigė visi keturi: dainuojant duetu ir akompanuojant dviem pianais. Publika parodė didelį entuziazmą ir išprašė bisą. Solistai ir muzikai buvo apdovanoti gėlėmis.

Pasibaigus koncertui, publika nenuirimo ir kelis kartus šaukė solistus ir muzikus pasirodyti.

Solistas A. Voketaitis ne tik dainavo, bet ir dainuojamas operų arijas išgyveno. Mūsų ruošiamuose koncertuose tai nėra įprasta, bet labai pagyvino išpildymą ir pajavirino programą.

Koncertas buvo labai puikus ir iškilius. Tokį turtingą ir iškaštingą koncertą gali suruošti tik gerą organizaciją ir stiprų užnugarį turintieji rengėjai. Scena buvo dekoruota sukaktuvininko 'Draugo' ženklais ir simboliais.

Po koncerto rengėjai pakvietė į Jaunimo Centro kavinę vakarienei, kurios metu buvo pasidalinta koncerto išpūdžiais, susipažinta su programos atlikėjais, dienraščio 'Draugo' redaktorais bei tėvais marijonais.

'Draugo' renginių komitetą sudaro: dr. A. Razma (pirm.), S. Baras, kun. P. Činikas, MIC, Marija Rėmienė ir kun. V. Rimšelis, MIC.

Paminėtinas sukaktuvinis leidinys - DRAUGAS 1909-1979, kuriame telpa abiem kalbom informacija, sveikinimai.

PRISIMINTAS KAP. PRANAS GUDYNAS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (LAS) vadovybės ir ginklo draugų rūpesčiu, š.m. gegužės 20 d. jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, buvo atlaikytos Mišios už kap. Praną Gudyną, prieš 50 metų traagiškai žuvusį nuo teroristo kulgos. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė jėzuitų provinciolas tėvas Leonas Zarembo, SJ. Koplyčia buvo pilna tikinčiųjų. Solo giedojo Tadas Rūta, vargonavo muzikas M. Motiekaitis.

Po pamaldų, kap. P. Gudyno prisiminimas buvo tęsimas iškilmėmis prie Laisvės paminklo. Iškilmėi vadovavo ir pradinį žodį tarė Jonas Gaižutis. Prano Gudyno ginklo draugų vardu kalbėjo Juozas Vilutis, tos pačios karo mokyklos laidos karininkas. Kelis žodžius pasakė buv. kaimynas ir ginklo draugas Jonas Balčiūnas, o jautriausį ir tiesų žodį pasakė gimnaitis iš Detroito.

Ginklo draugų vardu padėta gyvų gėlių puokštė, o LAS vyr. valdybos - vainikas. Pagerbimas baigtas tautos himnu.

Kaip žinia, kap. Pranas Gudynas, nuo teroristų rankos žuvo 1929 m. gegužės 6 d., Kaune, valstybės teatro sodelyje, lydėdamas tuometinį ministrą pirmininką prof. Augustiną Voldemarą.

Šis įvykis lietuvių visuomenės buvo pasmerktas, o tuolaikinėje spaudoje plačiai aprašytas. Pasikėsintojai bandė pabėgti ir pasislėpti pas mūsų priešus Lenkijoje. Vienas buvo suimtas, o kiti du pabėgo. Iš pabėgusiųjų vienas, rusams okupavus Lietuvą, grįžo ir dirbo pavergėjams, o antras, po pilietinio karo Ispanijoje, pralaimėjęs komunistiniam frontui, kažkokiu būdu atsidadė Chicagoje.

Š.m. gegužės 17 d. Naujienų redakciniam straipsnyje rašoma apie to laiko įvykius: '... Pranas Gudynas, kitų dviejų jaunų kariūnų padedamas suruošė perversmą prieš lojaliai išrinktą prezidentą vyriausybę ... Pranas Gudynas buvo pagrindinis gruodžio 17 d. perversmo organizatorius ... (kalba netaisyta A.J.)

Kaip matome, Prano Gudyno būta nepaprastų gabumų ir sumanumo vyro! Turėdamas tik vyr. leitenanto laipsnį, su dviejų kariūnų pagalba, įstengė nuginkluoti generalinį štabą, pulkų vadus, miesto komendantūrą, policiją, suimti prezidentą, vyriausybę, išvaikyti seimą! Tai tik pasakoje ar filmose vienas ar trys vyrai gali įvykdyti tokius žygius. Bet priežastys, privedusios prie gruodžio 17 perversmo nesuminėtos.

Ar Naujienų vedamojo autorius nepervertino Prano Gudyno darbų? Mano manymu, kap. Pranas Gudynas gerbtinas už pasiimtų pareigų garbingą atlikimą, o ne už sufabrikuotus žygius.

ARTEJA vasaros laikas ir

visos organizacijos stengiasi atlikti savo išpareigojimus. Pastarieji savaitgaliai yra taip perkrauti įvairiais renginiais, kad žmogus turi persiplėšti, norėdamas visur dalyvauti.

Štai keletas stambesnių renginių gegužės 18-20 d. savaitgalį: penktadienį - LB Vid. Vakarų apyg. vakaronė šeštadienį - LŠST suvažiavimas ir banketas Šaulių salėje; Dzūkų d-jos dešimtmečio minėjimas ir rašytojui Jurgiui Gliudai premijos įteikimas už romaną Perlojos respublika, Jaunimo Centre; Ilinois liet. gyd. ir dantų gyd. d-jos pavasario balius Old Oak Country Club salėje ir sekmadienį - Kalantos paminklo atidengimas ir pašventinimas Šv. Kazimiero kapinėse; kap. Prano Gudyno 50 metų tragiškos mirties paminėjimas, Kr. Doneičio mokyklų išvyka į Jonyno sodus, D. Lapinsko vad. jaunimo teatro premjera J. Centre, 'Draugo' 70 metų sukakties paminėjimas - koncertas Marijos aukšt. Mokyklos auditorijoje ir vakarienė J. Centre, lietuvių abiturientų pristatymas Beverly Country Club salėje ir dar keli mažesni renginiai.

Nežiūrint tokios gausios renginių, lankytojų netrūko. Tai tik vieno savaitgalio Chicagoje didesnieji renginiai. Panašių renginių netrūksta kiekvieną savaitgalį. Lietuvių kultūrinis, pramoginis ir visuomeninis gyvenimas yra gyvas. Netruksta nei rengėjų, nei rėmėjų.

ENGINEER STATIONARY

Our organization has an immediate opening for a stationary engineer with a 3rd class steam and a 2nd class refrigeration license from the City of Detroit. This position offers a qualified candidate the opportunity for advancement. We offer a competitive wage rate and a comprehensive, fully paid fringe benefit program. Interested applicants contact Ms. PATRICE NOVAK.

213-869-3600, Ext. 545.

METROPOLITAN HOSPITAL
1800 Tuxedo
Detroit, Mich. 48206

Equal Opportunity Employer
(15-21)

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

(Est. 1959)

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TELEFONAS: (312) 238-9787

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES:	Į Bostono ar New Yorko	Į Chicago
Gegužės 14 ir 21	\$850.00	\$980.00
Birželio 11, Liep. 9,	\$875.00	\$1010.00
Rugp. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 25, Liepos 16,	\$1200.00	\$1330.00
Rugpjūčio 6		
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje,		
3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		

Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,		
5 naktys Romoje		

Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,		
2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden,		
1 naktis Zūriche		

Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,		
6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviem kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos 30 ar daugiau keleivių.

INGERSOLL RAND EPC DIVISION OKMULGEE, OKLAHOMA.

Is Growing fast and have immediate openings for:
MACHINIST: With experience on VTL, HBM, Lathes and Mills.

ONE PRODUCTION PLANNER:

ONE QUALITY CONTROL INSPECTOR

Benefits include: Annual vacation, 10 Holidays, paid medical & life insurance, fully paid pension & work uniforms.

WHY COMMUTE TO TULSA? Call Mr. Hugh Garrison, for an immediate appointment at 918-756-1828.

(19-22)

MULTIPLE DRILL HEAD ASSEMBLERS BORING MILL OPERATORS GEAR SHAPERS JIG BORE OPERATORS RADIAL DRILL OPERATORS

Excellent pay rate. Excellent machines. Full benefits. DTA shop with steady overtime. Night shift positions. Must prove 8 years of experience or Journeyman status.

NOW IS THE TIME TO JOIN THE #1 TEAM
Please apply in person at:

F. JOS.

COMPANY

DRILL-WAY DIVISION

23247 Pinewood

Warren, Mich. 48091

(15-29)

■ Floridos lietuviai

SVETINGUOSE ABRAIČIŲ NAMUOSE

Gegužės 12 d. į erdvius ir puošnius Stellos ir Vytauto Abraičių namus, Palm Coast, Floridoje, suvažiavo gražus būrys svečių iš Deltonos, Ormond Beach ir Daytona Beach pasveikinti Vytautą švenčiantį šešiasdešimt trečiąjį gimtadienį. Puikių vaišių metu, kurias paruošė Stella Abraitienė, sukaktuvininę šiltais linkėjimais pasveikino Vacys Dzenkauskas, Daytona Beach Amerikos lietuvių klubo pirmininkas Antanas Kašuba gerėjosi Vytauto Abraičio visuomenine veikla ir gražiu įnašu ir į klubo veiklą, reikšdamas viltį, kad jis dar daug metų ir šioje lietuvių kolonijoje išliks aktyvioje visuomeninėje veikloje. Prie šių linkėjimų savuosius jungė Gediminas Lapėnas ir Jurgis Janušaitis, pasidžiaugdami Vytauto ištverme, maloniu būdu, tolerancija, drauge prisimindami ir jo gyvenimo rū-

pestingą palydovę poniją Stellą. Svečiai sukaktuvinininkui sugiedojo Ilgiausių metų. Puikioje vaišių nuotaikoje Abraičių šeimos artimieji prieteliai iki vėlomos dalinosi gyvenimo nuotaikomis, nepamiršdami ir lietuviškųjų reikalų.

Vytautas Abraitis numato artimiausioje ateityje Floridoje suorganizuoti ir Tautinės sąjungos skyrių, kuriam priklausytų visoje Floridoje gyvenantieji Tautinės sąjungos nariai.

PRISIMINTA LIETUVĖ MOTINA

Gegužės mėn. 5 d. Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdyba, Sweden house restorane suruošė trumpą Motinos dienos minėjimą. Minėjime gražų, lietuvių motinos rūpesčius, džiaugsmus ir vargus amžių savartoje, išryškinantį žodį tarė valdybos sekretorė Serafina Sukarevičienė. Angelė Kašubienė ta proga paskaitė Motinos

Dirvos bendradarbis J. Janušaitis Floridoje su naujais verslininkais. Iš kairės: Algirdas Alksninis, Haris Lapinas, Jurgis Janušaitis ir Juozas Bartkus.

garbei skirtos mūsų rašytojų poezijos. Minėjimui vadovavo ir Motinas pasveikino klubo valdybos pirmininkas Antanas Kašuba.

KLUBO SUSIRINKIMAS

Tuoju po Motinos dienos minėjimo, bendrai visiems papietavus, įvyko klubo susirinkimas, kuriam vadovavo valdybos pirmininkas Antanas Kašuba. Tarybos direktorė Helen Vainiūnienė anglų kalba pėskaitė klubo įstatus, kurie susirinkimo vienbalsiai buvo priimti. Aptarta artimiausios ateities klubo veikla. Numatyta paminėti Tėvų dieną. Klubo renginiais uoliai rūpinasi valdybos narys Juozas Bartkus, kurį susirinkimas įgaliojo į šią lietuvių koloniją atvykstančius lietuvius painformuoti visais jiems rūpimais klausimais, neišskiriant ir šikūrimo galimybių. Bartkų galima pasiekti telefonu (904) 672-9677.

Klubo valdybos pirmininkas Antanas Kašuba susirinkimo dalyvius supažindino su LB prašymu paremti PLJ Kongresą, kuris įvyksta Europoje šią vasarą. Klubo nariai šiam tikslui suaukojo arti šimtinės, gi klubo valdyba iš savo kasos paskyrė 25 dol.

Susirinkime, vietoje susirgusio ir atsistatydinusio valdybos išdininko-direktoriaus Ch. Kar, buvo išrinktas naujas direktorius šiom pareigom Antanas Gaputis, o sunegalavusiam uoliai klubo valdybos išdininkui Klubo valdyba raštu pareiškė padėką ir palinkėjo greitai pasveikti.

Taip pat buvo renkami parašai, prašant Amerikos valdžią gelbėti Balį Gajauską iš-okupantų nagų.

Klubo narių nario mokesį susirinkime rinko Helen Vainiūnienė, o parengimu rūpinosi Juozas Bartkus, Jadvyga Bartkienė, Ona Zdaržinskienė. Klubo reikalams nariai aukų sudėjo per 70 dol., o Pranas ir Stefa Kuduliai klubo darbus parėmė stambesne auka. Klubas šiuo metu turi arti šimto nario mokesį mokančių narių. Numatoma klubo veiklą plėsti, ieškant gali-

mybių ir dažnesnių lietuvių susibūrimam.

MIELAI PADĖS LIETUVIAMS

Paskutiniaisiais metais šioje gražioje apylinkėje ėmė kurtis vis daugiau ir daugiau lietuvių. Besikuriantiems patarnaudavo svetimtaučiai. Dabar ši problema išspręsta. Turime nekilnojamo turto įstaigose dirbančius du lietuvius Juozą Bartkų ir Algirdą Alksninį, bei nuoširdžiai lietuviams padedantį Harį Lapiną. Jie gerai pažįsta nuosavybių kaitą, kainas, rajonus ir mielai lietuviams padeda nuoširdžiais patarimais. Haris Lapinas ir Juozas Bartkus šioje srityje dirba jau seniau. Algirdas

Alksninis, auginąs gražią, gausią lietuvišką šeimą čia įsikūrė prieš pusantrų metų ir šį pavasarį pradėjo verstis nekilnojamo turto pardavimo biznyje. Visi minėti asmens yra baigę specialų nekilnojamo turto pardavimo kursą Daytona Beach Community College. Algirdas Alksninis yra tarnavęs JAV laivyne devyneris metus, baigęs karininkų mokyklą, išplaukiojęs Ramųjį ir Atlanto vandenynus bei Viduržemio jūrą. Baigęs giliųjų jūrų nardymo mokyklą, dirbęs fabrikuose, turėjęs su partneriu lempų gamybos fabrikėlį. Šiuo metu jis yra lietuvių korporacijos Palms del Mar direktorius - sekretorius, šeima verčiasi bizniu, kurį įsigijo prekybos centre.

Visi trys minėti vyrai malonaus būdo, paslaugūs, sąžiningai patarnauja savo klientams. Būtų gražu, kad lietuviai kaip tik kuo daugiausia naudotųsi jų patarNAVIMU.

Daytona Beach ir apylinkės sparčiai auga, graži vietovė. Nuosavybių kainos pradėjo smarkiai kilti, nors palyginus kitas vietas vietas vis dar jos padorios ir prieinamos.

Paskutiniu metu čia nuosavybes įsigijo iš Chicago Braziliai ir iš Union Pier Bumeliai.

J. Rimtautas

MACHINIST

NEEDED:

Qualified applicants for the following positions 1st and 2nd shifts:

- MILLING MACHINE OPERATORS
- ENGINE LATHE OPERATORS
- VTL OPERATORS
- SURFACE GRINDERS

EXCELLENT EMPLOYEE BENEFITS:

- 35 cents per hour 2nd shift premium
- Paid employee hospitalization and life insurance
- Paid sick leave benefits
- Up to 4 weeks paid vacation
- 10 Paid holidays
- Credit Union

EDM OF TEXAS

14042 Distribution Way
Farmers Branch, Texas
214-241-2501

Equal Opportunity Employer

(20-22)

FOREMAN

We have an opening for an aggressive individual with strong supervisory and technical background in fabricating shop machines and procedures. Responsibilities include planning, directing and coordinating of departmental operations to meet production schedules.

The person should be a strong motivator of people and a self-starter. Excellent opportunity with attractive benefits.

Please send resume or call 216-731-8000, Ext. 329. A. L. LICKERT.

EMPLOYEE RELATION SUPERVISOR

AM MULTIGRAPHICS-EUCLID PLANT

1200 Babbitt Road, Euclid, Ohio 44132

Equal opportunity employer M/F/H

(20-26)

Opportunity for Journeymen or 1st Class Skilled

MACHINISTS

MILLING MACHINISTS
TOOL ROOM MACHINISTS
THREAD GRINDERS
FORM TOOL GRINDERS (FLAT FORM)
VERTICAL TURRET LATHE (VTL) OPERATORS
HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS
RADIAL DRILL OPERATORS

You must be able to set up your own work and have a workable knowledge of shop drawings.

ALSO NEEDED

INDUSTRIAL JOURNEYMEN MILL WRIGHTS

ELECTRICIANS

Excellent working conditions above average earnings & complete package of company benefits.

To arrange for interview please call: MR. BEN DIFRANCO.

NATIONAL ACME DIVISION

ACME-CLEVELAND CORPORATION

170 E. 131st Street at Coit, Cleveland, Ohio 44108

(216) 268-4200

An Equal Opportunity Employer M/F/H

(19-23)

IV PLJK ruošos komiteto nariai. Sėdi iš kairės: Vingaudas Damijonaitis, Marytė Šmitienė, Rainis Valiūnas ir Vincas Bartusevičius. Stovi: Antanas Šiugždinis ir Algis Stankus-Saulaitis.

MŪSŲ SENOLIŲ ŽODŽIAI IŠ ANAPUS

Kad aiškiai žinotum mūsų didingos tautos tikrąją praeitį, jos kilnumą, jos viršžmonišką būdą ir jos gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurto gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo nustatytą amžinumą. Remiantis mūsų tautos padavimais, tikra tautine valia ir sveiku — tarptautinių šmėklų neužburtu protu, šioje knygoje yra išdėstyta tikra ir nieku kitu nepa-mainoma mūsų tautos būtis.

Knyga 306 psl. Kaina 5 dol. Už platinimą 1 dol. Šią knygą turėtų skaityti ir į duotus padavimus išigilinti kiekvienas lietuvis, o ypač mūsų tautos jaunimas.

Knygos autorius M. Aukštuolis. Užsisakyti galima pas autorių šiuo adresu: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. 06907.

PASIRUOŠIMAI SLA SEIMUI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimo rengimo komitetas Clevelande gegužės 22 d. turėjo posėdį, kuriame buvo smulkiau aptarta seimo ruošos darbai. Rengimo komiteto pirmininkas Juozas Stempužis pranešė, kad į seimo atidarymą jis pakvietęs Nationalities Services Center Executive Director Lucretia Stoica, kuri seimo atidarymo metu tars sveikinimo žodį. L. Stoica yra žymi amerikiečių ir tau-

tybių veikėja ir naujų emigrantų įkurdinimo specialistė. Mums bus malonu turėti ją savo tarpe.

Seimo banketas įvyks šeštadienį, birželio 30 d. 7:30 v. v. Hollendan House viešbutyje. Bankete daly-

Sol. Nora Braziulienė

vaus ir pasakys kalbą vicegubernatoriaus George V. Voinovich. Bankete meninę programą išpildys Clevelando vyrų oktetas vadovaujamas Ryto Babicko.

Delegatų susipažinimo vakaras įvyks sekmadienį, liepos 1 dieną, 7:30 v. v. Clevelando Lietuvių Namų salėje. Šio vakaro meninę programą atliks solistai Nora Braziulienė ir Julius Kazėnas. Jiems akompanuos Genovaitė Karsokienė.

Seimo ruošos darbams vykdyti Clevelande veikia šios komisijos: 1. Banketo ir Delegatų vakaro komisija, kurią sudaro Ona Jokūbaitienė ir Povilas Šukis;

Sol. Julius Kazėnas

Seimo rengimo komiteto pirmininkas Juozas Stempužis su Kaze Vaičieliūniene ir Antanu Jonačiu.

Ryto Babicko vadovaujamas Clevelando vyrų oktetas su soliste Irena Grigaliūnaite, atliks meninę programą SLA seimo bankete.

Banketo ir delegatų vakaro komisijos vadovai Povilas Šukis ir Ona Jokūbaitienė.

2. Transporto komisiją sudaro Julius Kazėnas ir Linas Jokūbaitis; 3. Finansų komisiją sudaro Ignas Stankus ir Povilas Šukis; 4. Salių dekoravimo ir garbės sargybų komisijai vadovauja Antanas Jonaitis; 5. Bilietų platinimo komisijos vadovė yra Kazė Vaičieliūnienė; 6. Spaudą informuoja dr. D. Degėsys.

Bilietai į banketą asmeniui \$15.00; į delegatų vakarą asmeniui \$7.50. Delegatams įėjimas į delegatų vakarą — veltui.

Seimo rengimo komitetas pageidauja, kad delegatai iš anksto užsisakytų bilietus į banketą pas O. Jokūbaitienę (2000 Hadden Road,

Euclid, Ohio 44117, telef. (216) 481-7161. Bilietus taip pat galima užsisakyti pas Kazė Vaičieliūnienę, telefonu 464-9513; pas Povilą Šukį, tel.: 382-4941 arba pas Norą Braziulienę, telef.: 486-9944.

Smulkesnę suvažiavimo programą seimo dalyviai gaus prie registracijos stalo.

OPPORTUNITY FOR CHIEF REGISTERED PHYSICAL THERAPIST TO HEAD DEPARTMENT AND REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Needed immediately to direct a recently completed modern department in an 83-bed hospital. Excellent salary and benefit program. Contact Personnel Director at COVINGTON COUNTY HOSPITAL, 601-765-6711 or P. O. Box 386, Collins, Miss. 39428. We are an equal opportunity employer. (20-26)

Finansų komisijos vadovai: Ignas Stankus ir Povilas Šukis.

APPLICATION ENGINEER

Newly located manufacturer in Ann Arbor is looking for application engineers electro/mechanically oriented. Good hardware costing background. Systems architecture, documentation & defining of equipment. Minimum 3-5 years experience desirable salary negotiable.

CONTACT:

PHOTON SOURCES INC.

4651 PRATT RD.
ANN ARBOR, MICH. 48150
313-973-0285 (18-27)

Journeymen

OR

1st Class Skilled

TOOLMAKERS

AND

FIXTURE BUILDERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Progressive small manufacturer needs experienced toolmaker capable of fabricating milling and drilling fixtures for secondary operations. Excellent opportunity for right man. Wages and overtime open. Excellent fringe benefits.

AUTOMATIC TOOLING CORP.

521 ST. JEAN
DETROIT, MICH. 48214
(313) 822-9250 (21-25)

Journeymen

OR

1st Class Skilled

SURFACE GRINDERS
ID-OD GRINDERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. If you are experienced and looking for stable employment with excellent wages and fringe, plenty of overtime call:

313-822-9250

AUTOMATIC TOOLING CORP.

521 ST. JEAN
DETROIT, MICH. 48214
(21-25)

Wanted 1st Class Skilled MACHINE OPERATORS

AND

SET UP MEN

Must be experienced on the following

LATHES
DRILL PRESS
RADIAL DRILLS

OR

GRINDERS

Must be able to layout from blue prints. Openings on 1st & 2nd shift. We offer excellent wages and fringe benefits. If interested apply on person Mon. through Fri. 9 am to 5 pm.

W. E. HENNELLS CO.
50625 CHERRY HILL RD.
CANTON, MICH. 48188
313-495-0000

An Equal Opportunity Employer M/F (19-22)

ALL AROUND MACHINISTS

Must be able to set up, work from blue prints & close tolerance, and read micrometers. Steady employment, full benefits.

B & H MACHINE SALES

9339 W. FORT ST.
DETROIT, MICH. 48209 (20-23)

LANKYKITE LIETUVĄ 1979 METAIS

SPECIALI 15 DIENŲ KELIONĖ, ĮSKAITANT ROMĄ. Vilniuje 5 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys.

LIEPOS 14-18 RUGPIŪČIO 15-29

1 savaitės kelionė asmeniui nuo \$795.00
2 savaitių kelionė asmeniui nuo \$1189.00
2 savaitių kelionė įskaitant Vokietiją asm. nuo \$1399.00

VISOS KAINOS IŠ NEW YORKO, NUO BALANDŽIO IKI GRUODŽIO, PAGRINDAN IMANT KAMBARIUS DVIEM ASMENIM.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

911 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
(216) 692-1700

POEZIJOS PAVASARIS CLEVELANDE

Poezija tai žodis, lekiantis strėle, tai balsas, giedantis kančioje ir pergalėje, saulėteky, trumpos dienos vidudieny, vakaro maldoj, nakty. Poezija, tai ne kasdieninė duona. Tai šventadienio vaisės prie gražiai papuošto stalo. Šiais žodžiais Poezijos Pavasario šventės rengėjai skelbė šventę, kuri įvyko š. m. gegužės mėn. 19 d. 7 v. v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje.

Tą vakarą, kada pavasaris už lango gražiausiais žiedais mirgėjo, į šventę rinkosi mūsų visuomenė išgirsti sparnuotą lietuvišką žodį bei praskaidrinti savo kasdienybę poetų jausmais. Salėje irgi jautėsi pavasaris, nes scenoje pavasario peizažas tikra mūsų gamtos idilija ir liaudies ornamentika kiekvieną iš karto sužavėjo. Šią nuotaikingą pavasario dekoraciją į bendrą šventės nuotaiką labai vykusiai įjungė arch. E. Kersnauskas.

Poezijos šventę atidarė Balys Gaidžiūnas. Poetą laureatą Stasį Santvarą, kuris mums gerai pažįstamas kaip rašytojas teatralas, žurnalistas ir bendradarbis daugelio lietuviškų laikraščių bei žurnalų pristatė Dalia Staniškienė.

Pirmoje programos daly Stasys Santvaras paskaitė sekančius savo kūrinius: "Rudenio duona", "Vabalėlis" ir "Žuvėdra". Kiekvieną pristatydamas su būdinga jo atsiradimo istorija. Toliau jaunieji programos dalyviai: Dalia Miškinytė, Rūta Staniškytė, Algis Miškinis ir andrius Kazlauskas deklamavo keturių mūsų džiųjų poetų J. Aisčio, B. Brazdžionio, F. Kiršos ir S. Santvaro eilėraščių. Jų deklamacijas piano padėjo Kristina Kuprevičiūtė. Trumpa S. Bacho muzikinė trompete pagrojo Ilona Kuprevičiūtė. Jai akompanavo Kristina Kuprevičiūtė.

Antroje programos dalyje žiūrovai buvo grąžinti į pokario metą stebint B. Gaidžiūno filmą apie mūsų tuometinių rašytojų gyvenimą Vokietijoje. Čia buvo pristatyta Rašytojų Draugijos Valdyba, premijų skirstymo komisijos, Premijų įteikimo šventė ir gausus būrys tuolaikinių rašytojų: P. Andriūšis, B. Brazdžionis, K. Bradūnas, J. Brazaitis, K. Grigaitytė, Z. Ivinskis, J. Jankus, F. Kirša, Dr. Kaupas, N. Mazalaitė, A. Maceina, A. Merkelis, A. Niliūnas, H. Radauskas, A. Rūkas, A. Rimvydas, P.

Poetas Stasys Santvaras poezijos vakare Clevelande pasirašo savo poezijos knygą dail. N. Palubinskienei ir sol. A. Stempužienei-Švedienei. Gilumoje arch. Kersnauskas, kurio sukurtos scenoje dekoracijos vakarui pridavė šventišką nuotaiką.
V. Bacevičiaus nuotr.

Skardžius, S. Santvaras, J. Vaičiūnienė, M. Vaitkus, Vydūnas ir daugelis kitų. Tai įdomus dokumentinis filmas, kurį vertėtu parodyti ir mūsų mokyklas lankančiam jaunimui. Filmui pritaikyti komentarai buvo įkalbėti B. Gaidžiūno ir S. Santvaro, kuriuos įreikdavo J. Stempužis. Prie šio filmo buvo dar prijungtos Algio Majorovo Lietuvos vaizdų skaidrės.

Toliau sekė mums visiems gerai pažįstamo clevelandiečio poeto Balio Augino kūryba. Ją skaitė pats autorius. Jo skambūs eilėraščiai taip pat dvelkė pavasariu. Iš naujausio savo rinkinio

paskaitė iš sekančių skyrių: "Žydinti Dykuma" ir "Giesmės žydėjimo Metas". Tikimės jo naujausias rinkinys greit pasirodys mūsų knygų tarpe.

Pabaigai dar keletą eilėraščių paskaitė Stasys Santvaras.

Pavasario Poezijos šventę uždarė kun. Gediminas Kijauskas, S. J. išreikšdamas šios šventės kūrybinį pilnumą kartu pažymėdamas, kad lietuviškas žodis vis jaunas ir vis gaivintis.

Vakaro svečiai po šios meno puotos, maloniai praleido laiką dar prie kavutės besidalindami išpūdžiais. Taip pat daugelis įsigijo ir poeto S. Santvaro kūrybos knygą.

DMNP parapijos kultūrinių popiečių rengimo komitetą šiais metais sudarė: kun. G. Kijauskas, S. J., B. Auginas, V. Bacevičius, A. Bakūnienė, B. Gaidžiūnas, S. Ignatavičius, E. Kersnauskas, N. Kersnauskaitė, A. Kijauskas, G. Kijauskienė, A. Miškinienė, S. Stasienė, J. Stempužis. Ypač buvo puošnios visų popiečių programos tai skoningas darbas Nijolės Kersnauskaitės.

Ačiū rengėjams už tokią pavasario šventę, kurios

žiedai manau nenuvys ir karštomis ateinančios vasaros dienomis.

Ingrida Bublienė

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a Congenial Community with Supervisory experience. For 3-11 — 11-7 Shift. Good starting salary and liberal personnel policies. Apply call or write

CLINCH MEMORIAL HOSPITAL
815 CARSWELL ST.
HOMERVILLE, GA. 31634
912-487-5331 (12-25)

OPPORTUNITY FOR DIE CASTER SUPERVISOR (ALUMINUM)

FOR SMALL SHOP. Experience in supervising & maintaining production on cold chamber machine (500 tons). Excellent living conditions, liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:

EAGLE-MOTIVE INDUSTRIES, INC.
P. O. BOX 2508
FORT WORTH, TEXAS 76113
817-338-0401 (17-26)

FIELD SERVICE ENGINEER

Newly located manufacturer in Ann Arbor is looking for field engineers. Minimum of 3 to 5 years experience desirable. Extensive traveling. Salary negotiable.

Contact:
PHOTON SOURCES INC.
4651 PRATT RD.
ANN ARBOR, MICH. 48150
313-973-0285 (18-27)

WANTED TOOL AND DIE MAKERS DIE REPAIR TOOLROOM MACHINIST

Permanent, full time, benefits. Apply in person
UNIVERSAL METAL PRODUCTS
29980 LAKELAND BLVD.
WICKLIFFE, OHIO 44092
An Equal Opportunity Employer (18-24)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

to live and work in a Congenial Community

REGISTERED NURSES

with supervisory experience

FOR 3-11 — 11-7 SHIFT

ALSO NEEDED

DIRECTOR OF NURSING

B.S. Degree preferably, with experience. Good starting salary with liberal personnel policies. Apply call or write
BROOKS COUNTY HOSPITAL
QUITMAN, GA. 31643
912-263-4171 (12-25)

MOKAME AUKŠČIAUSIAJ NUOŠIMTI

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarcome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Pianistui Vytautui Smetonai LB Kultūros Taryba paskyrė 1000 dol. muzikos premiją, kurios mėcenatu yra Lietuvių Fondas.

• Kapų puošimo ir laikymo dieną š. m. gegužės 27 d. Clevelando Tautinės S-gos skyrius, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo pavedimu padėjo vainiką prie Prezidento A. Smetonos ir jo žmonos kapo Clevelando Visų Sielų kapų mauzoliejuj.

Clevelando Tautinės Sąjungos skyrius, Karių Ramovė ir Birutės draugija bendrai kiekvienais metais, kapų puošimo dieną, atlanke Prezidento ir jo žmonos kapą padėdami vainiką. Prie vainiko padėjimo apeigų dalyvauja Clevelando šauliai, skautai ir visuomenė.

• M. Tübelytės-Kuhlmann meno darbų parodos atidarymas Clevelande DMNP parapijos salėje įvyks š. m. birželio 9 dieną, šeštadienį, 6 val. vakare. Atidaryme kalbės prof. A. Augustavičienė ir pati menininkė apie savo kūrybą ir Tautinės Kinijos salą Formozą, kurioje ji gyvena. Žada paliustruoti skaidrėmis.

Parodos rengėjai ALT S-gos Clevelando skyrius maloniai kviečia visuomenę gausiai į parodą atsilankyti. Paroda tęsis dvi dienas birželio 9 ir 10.

PASIZYMEJĘ LIETUVIAI MOKINIAI

Clevelando šv. Juozapo berniukų gimnazija turėjo 1979 m. atžymėjimo vakarą.

Iš geriausių mokinių trijose žemutinėse klasėse pasižymėjo šie lietuviai:

Simas Kijauskas — adv. chore, Ričardas Kižys — geometrijoje, Algirdas Miškinis — "jun. drum major".

Pažymėjimus įteikė mokyklos vedėjas J. Simonis.

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Balys Ivanauskas priima plaketę iš parapijos komiteto narių K. Civinsko ir L. Nagevičienės, stebint DMNP parapijos klebonui G. Kijauskui, S. J. ir R. Bernotui.

KLEBONO KUN. BALIO IVANAUSKO PAGERBIMAS

Šventė pradėta šv. Mišiomis, parapijos chorui iškilmingai giedant "Veni Creator Spiritus". Mišias celebravo pats sukaktuvininkas kun. B. Ivanauskas; concelebravo kun. G. Kijauskas, S. J., Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonas, kun. Bernard Tierney, kun. Juozas Bacevičius. Mišioms tarnavo klierikai: Robertas Bernotas ir Richard Evans-Ivanauskas, ir nuolatiniai patarnautojai. Pamokslą sakė kun. G. Kijauskas, S. J. Choras giedojo komp. kun. G. Šukio Mišias, įterpiančias Gailevičiaus, Pr. Ambrazo ir kitų kompozitorių giesmes. Dirigavo choro vadovas Rytas Babickas; vargonais grojo Jūra Blynaitė.

Iškilmingoji dalis pradėta koncertu. Solistė N. Braziulienė nuotaikingai padainavo: "Kur bakūžė samanta" — St. Šimkaus, "Na tai kas" — K. Kavecko ir "Mano sieloj šiandien šventė" — Tallat-Kelpšos.

Pianinu palydėjo G. Karšokienė. Toliau sekė parapijos choro išpildomos 3 liaudies dainos: "Atsikėlus ankstųjį rytelį" — K. V. Banaičio, "Mergužėle lelijėle" — I. Bendoriaus, "Siubau lingau paukšteli" — J. Zdaniaus. Publika dainomis buvo sužavėta. Dirigavo Rytas Babickas, prie pianino — Jūra Blynaitė.

Toliau sekė sveikinimai ir pietūs. Sveikintojų buvo labai daug, ir neįmanoma

juos visus išvardinti. Parapijos Tarybos ir parapijiečių vardu sveikino tarybos pirm. Pr. Razgaitis ir prašė tarybos narius L. Nagevičienę ir Kęstutį Civinską įteikti dovaną — žymenį. Dar visai jaunas kunigas Juozas Bacevičius pasisako, kad Clevelando vyskupas siunčia jį į Romą, į Lietuvių šv. Kazimiero Kolegią vieneriems metams, pasirušimui Dievo tarnybai šv. Jurgio lietuvių parapijoje. Jis sakėsi esąs pilnai susipažinęs su šv. Jurgio parapijos padėtimi ir jokių sunkumų nesibijo.

Sukaktuvininkas kun. B. Ivanauskas tarė ilgesnį žodį: nuoširdų ir atvirą. Prisiminė jaunystės dienas: mėgo sportą ir muziką, bet kažkur, širdies gilumoje išgirdo balsą: "Sek mane". Kaip kandidatas įstoja į marijonus, vėliau studijas tęsia Marianapolyje. Bet vienuolyne nenori pasilikti, o nori tapti kunigu ir dirbti lietuvių parapijoje. Išvyksta į Lietuvą — į Vilkauskio kunigų seminariją, kur tęsia studijas. Keliauja po Lietuvą, aplanko žymesnes vietas, susipažįsta su žmonėmis ir Lietuvą pamilsta... Prasideda II Pasaulinis karas ir jis grįžta atgal į Ameriką. Clevelando kunigų seminarijoje užbaigia studijas ir 1939 metų pavasarį gauna kunigystės šventinimus. Pirmąsias šv. Mišias aukoja Detroite, kur gyvena jo tėvai, broliai ir

KVIEČIAME VISUS Į VAKARONĘ

gegužės 31 d. 7:30 val. vak.

DMNP PARAPIJOS MAŽOJE SALĖJE.

IV PLJ Kongreso Clevelando atstovai pristatys kongreso programą.

Susipažinkime su jaunimo darbais.

seserys; kur ir jis pats praleido savo vaikystės dienas... Iš visų 40 kunigystės metų, — 34 praleisti šv. Jurgio parapijoje, Clevelande... Kun. Ivanauskas kalba toliau: "Trokštu būti su jumis ligi paskutinės mano gyvenimo dienos... Čia šv. Jurgio lietuviškoji parapija... Lietuviška giesmė, lietuviška daina, lietuvių nuoširdumas, tai mano gyvenimo džiaugsmo šaltinis..."

Žmonės apsupa kleboną su nuoširdžiausiais linkėjimais... Visi yra patenkinti, kad klebonui pasitraukus į pensiją, parapija gaus naują kunigą, senųjų ateivių jauną atžalą. (ak)

• LB Ohio Apygardos rinkimų į 9-tąją LB Tarybą rezultatai. Viso balsavo 871 asmuo. Kandidatai balsų gavo: R. Bublys — 628, V. Stankus — 602, G. Taoras — 563, V. Bieliauskas — 541, A. Idzelis — 536, R. Kudukis — 529, A. Širvaitis — 519, A. Butkus — 459, B. Krokys — 405.

Išrinktais laikomi pirmieji septyni kandidatai.

• "Pietryčių Pabaltijo Etninė praeitis", naujai ką tik išleista knyga P. I. Kušnerio, tai įdomi istorinė etninės teritorijos studija. Knygą Clevelande galima įsigyti DMNP parapijos knygyne ir Patria krautuvelyje.

MOKSLO METŲ PABAIGTUVĖS

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės įvyks sekmadienį, birželio 3 d. Iškilmės prasidės 9:45 val. ryto prie paminklo DMNP bažnyčios aikštėje. Nuo paminklo mokiniai organizuotai eis į pamaldas. Iškilmingas mokslo metų pabaigimo aktas įvyks 11:30 val. parapijos didžiojoje salėje. Po akto — vaišės.

Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami su jaunimu pasidžiaugti, apvainikuojant mokyklos 22-uosius darbo metus. (va)

CLEVELANDO ŠAULIŲ ŽINIAI

Žalgirio šaulių kuopos sporto vadovas praneša, šių metų sezono šaudymo tvarkaraštį.

Birželio 3 d., 1 val. po pietų sezono atidarymas — šaudymas.

Liepos 8 d., šaudymas, esant blogam orui — liepos 22 d.

Rugpjūčio 19 d., šaudymas, esant blogam orui — rugpjūčio 26 d.

Rugsėjo 16 d. vyks prizinis šaudymas. Esant blogam orui — rugsėjo 23 d. Šaudymas vyks taškų sistema.

Žalgirio šaulių kuopos šauliai ir šaulės, Clevelando lietuviai, šaudymo sporto mėgėjai, prašomi šaudymuose dalyvauti ir linksmai praleisti laiką gamtoje.

Dėl smulkesnių informacijų, prašome skambinti sporto vadovui I. Mulioliui tel. 461-8579, arba sporto vadovo padėjėjui Algimantui Karsokui tel. 531-9131.

Sporto Vadovas

Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelėlių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

SAVININKAS PARDUODA

Cleveland Hts. puikiai išlaikytą tuščią namą, 2½ aut. garažas, arti mokyklos ir prekybos centro, kampinis sklypas 80x225. Tinka profesionalui ar bizniui. "Zoned multiple dwelling". Skambinti 381-5713 ar 731-1454. (20-23)

EXPERIENCED SET UP PERSONS

Plastic injection molding. Union Shop. All benefits. Excellent hourly rate, and overtime.

Send resume to: REFLEX P. O. BOX 7068 WINDSOR, ONT., CANADA N9C 3Y8 (18-22)

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

VAJUS

Aukos bus renkimas DMNP. ir šv. Jurgio parapijose po Mišių ir Lietuvių Namuose popietės metu sekmadieniais, birželio 3 ir 10 dienomis.

Prašome paremti lietuviško jaunimo veiklą!

IV PLJK FINANSŲ KOMITETAS
CLEVELANDE

DIRVA

NAUJA ALT S-GOS VALDYBA

Inž. Antanas Mažeika perrinktas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininku antrai kadencijai

Š. m. gegužės 26-27 d.d. Chicagoje įvykusiam Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime buvo išrinkta šios sudėties Sąjungos valdyba:

Antanas Mažeika — pirmininkas, Bronius Dūda ir Jonas Mockus vicepirmininkai, Vincas Juodvalkis, Jr. — išdininkas ir Elena Gedgaudienė — sekretorė.

I revizijos komisiją išrinkti: Vytautas Matonis, Petras Didelis ir Vincentas Gruzdis.

NAUJA VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

Dr. Danielius Degėsys, naujasis Vilties Draugijos pirmininkas.

Š. m. gegužės 26 d. Chicagoje įvykusiame Vilties Draugijos suvažiavime buvo išrinkta šios sudėties valdyba:

Dr. Danielius Degėsys — pirmininkas Kazimieras Pocius — I vicepirmininkas, Aleksas Laikūnas, dr. Juozas Jurevičius — sekretorius.

I revizijos komisiją: dr. J. Maurukas, St. Astraukas ir A. Mackuvienė.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

RŪPESTINGAI RUOŠIAMASI LIETUVIŲ KONGRESUI

Plačiai keliant žmogaus teises, reikia kelti ir valstybių bei tautų teises. Tam gali susidaryti proga artėjant Madrido konferencijai. Tas viskas reikalauja kad mes su nauju ryžtu plačiu mastu imtumėsi šių darbų. Besistengiant sukelti naują entuziazmą yra šaukiamas Amerikos Lietuvių Kongresas, kuris įvyks spalio mėn. 13-14 d. Clevelande, Hollenden House patalpose. Kongresą šaukia Amerikos Lietuvių Taryba.

Kongreso šūkis — "Lietuvis nepavargs kovoje už Lietuvos laisvę". Tą kovą reikia gyviau vesti, kai okupantas vis naujus lietuvius tampo po teismus ir bloškia į koncentracijos stovyklas ir kai net kesinasi į išeivijos lietuvius, organizuojant kaltinimus neva kolaboravus su naciais naikinant žydus.

Kongresui ruošti pačiame Clevelande sudarytas komitetas, į kurį įeina Algimantas Pautienius, Ona Jokūbaitienė, Rimas Aukštuolis, Kazimieras Karalis, Patricija Natkevičiūtė, Vytautas Jokūbaitis, Aleksas Laikūnas, Antanas Jonaitis.

Pačiame centre, Chicagoje prie Altos valdybos taip pat sudaryta kongreso ruošimo komisija: pirmininkas — Altos gen. sekretorius kun. Adolfas Stašys, Altos pirm. pavaduotojas dr. Jonas Valaitis bei skyrių komisijos pirmininkas, Altos vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas ir Julius Pakalka. Gegužės 11-12 d. kun. A. Stašys, dr. J. Valaitis ir T. Blinstrubas buvo nuvykę į Clevelandą, kur posėdžiavo su Altos Clevelando skyriaus valdyba, su vietiniais Altos nariais bei kitais veikėjais. Aptarė techniškiausius kongreso rengimo reikalus, sudarė branduolius radijo, spaudos, rezoliucijų komisijų, kurių pilnas sąsąstas bus paskelbtas vėliau. Altos centro valdybos komisija apžiūrdėjo kongreso patalpas, kurios rastos patogios. Dabar kongreso paruošiamieji darbai sklandžiai vyksta kaip Altos centre, taip ir Clevelande, atitinkamoms komisijoms dažnai posėdžiaujant.

AMERIKIEČIŲ MOKYTOJŲ LAISKAS ALTAI

Massachussetts Mokytojų Sąjunga atrasė laišką Amerikos Lietuvių Tarybai, dėkodama, kad buvo atkreiptas jų dėmesys, jog televizijos filmas "The Unknown War" nėra teisingas lietuvių atžvilgiu, o minėta

mokytojų sąjunga ji buvo indorsavusi. Dabar ta mokytojų sąjunga apgailestauja ir pripažįsta, kad tai buvo jų klaida. Atsiliepdamas į jų laišką, Altos pirmininkas dr. K. Šidlauskas atkreipė dėmesį į tai, kad Sovietų propaganda būna sukurta ir reikia budriai ją stebėti. Padėkojo, kad tos mokytojų sąjungos direktoriato nariai buvo painformuoti apie lietuvių pageidavimus.

BOSTON

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Motinos dienos minėjimas įvykęs gegužės 13 dieną Bostono Tautiniuose namuose praėjo žavinga nuotaika. Rytė, šv. Petro parapijos klebonui kunigui Kontautui atnašaujant šv. Mišias Moterų Federacijos narės, pasipuošiusios tautiniais rūbais meldėsi už mirusias motinas Lietuvoje. Pamaldos buvo pajvairintos menine dalimi, kurią išpildė Elena Dausienė, sopranas, Iz. Vasyliūnas, smuikas, vargonais pritarė Jeronimas Kačinskas. Pats minėjimas, įvykęs po pietų, sutraukė pilną Tautinių namų salę.

Programą pradedama klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė pabrėžė motinos reikšmę kiekvieno žmogaus gyvenime.

Dramos aktorė ir režisierė Aleksandra Gustaitienė paskaitė mūsų poetų St. Santvaro, B. Brazdžionio, Putino Mikolaičio ir kitų eilėraščių, skirtus motinai pagerbti. Malonu buvo klausytis jos gražaus žodžio, kuris vis rečiau pasitaiko tikti. Elena Dausienė padainavo kelias lietuviškas dainas, jos sūnui Gregoriui akompanuojant. Gregorius yra 12 metų amžiaus, ir gerai grojo pianu. Savo mamai jis pirmą kartą viešai akompanavo. Motinos dienos tai labai tiko.

Inž. Kazys Daugėla parodė 102 skaidres, kurios buvo sugrupuotos pagal metų laikotarpius: pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą. Labai įdomiai prelegentas aiškino, kaip jis žiūri ir pamato gamtos grožį. Toliau sekė motinos iš senos Lietuvos, tos, kurios išlaiko mūsų lietuvių, motinos dabartinėje Lietuvoje, motinos lageryje. Ši dalis buvo ypatingai įdomiai perteikta ir susilaukė didelio dėmesio.

Po programos dalyviai vaišinosi skaniais valgiais. Padėka Irenai Ulpaitei, vyriausiai šio parengimo šeimininkei, jai padėjusioms Ulpienei, Stankūnaitėi, Lendraitienei, Vilėniskienei, Andriūšienei, Skudinskienei, ir kitoms ponoms prisidėjusioms maistui ir darbu. Parengimo metu buvo perskaitytas laiškas skirtas šv. Tėvui jo 62 metų gimtadienio proga, kaip

AŠTUONIOLIKTASIS SIMO KAŠELIONIO NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1979 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

padėka už paskyrimą Mgrs. Bačkio į aukštas bažnytnes pareigas. Dalyviai pasišnekučiavę, pabendraavę, patenkinti skirstėsi namo.

KOMP. JULIUS GAIDELIS ATŠVENTĖ JUBILIEJŲ

Iškilmingoji diena, skirta kompozitoriui Julijui Gaideliui, įvyko Brocktone. Klebono kunigo šakalio dėka ir jo choro pirmininko inž. Eikino pastangomis kompozitorius buvo paminėtas taip, kaip niekas kitas mūsų apylinkėje. Buvo šv. Mišios su solistais ir choru, buvo koncertas, kur buvo išpildyti kompozitoriaus veikalai ir pats "svarbiausias" momentas — vakarienė su šokiais, kalbomis, sveikinimais. Bažnyčioje giedojo Bizinkauskaitė, Liepas, choras, smuikavo Vasyliūnas. Koncerte dalyvavo Violeta Balčiūnienė, Marytė Bizinkauskaitė, Daiva Mongirdaitė, Benediktas Povilavičius, Saulius Cibas, Bostono Vyru sekstetas, ir šv. Kazimiero parapijos choras. Bažnyčioje buvo išpildyti ir kitų kompozitorių veikalai, bet koncerto metu tik Juliaus Gaidelio kūryba.

Gaidelio vokalinių kūryba yra lyriniai dramatiniai pobūdžio, kur kompozitorius susivaldo nuo savo tirštos harmonijos, duodamas galimybę balsams išdainuoti veikalus. Gaidelio veikalai, kaip ir kitų modernistų, reikalauja dažniau girdėti, nes vienkartinis išpildymas neduoda veikalo pilno vaizdo, kaip tariant, Gaidelio veikalus reikia studijuoti, kad išgirstum jų grožį.

Solistai ir vienetai buvo gerai pasiruošę ir programa išpildė labai gerai. Reik-

tų daugiau tokių koncertų, kad galėtum geriau žinoti savo kompozitorių. Julijui Gaideliui linkėtina rašyti kuo daugiausiai, nes kompozicija yra jo gyvenimas ir prasmė.

Elena Vasyliūnienė

THE YODER COMPANY A BETTER PLACE TO WORK Journeyman

TOOL ROOM MACHINISTS

Set up and operate to blue prints and close tolerance. Set up and operate to blue print.

In every way COMPARE YOUR JOB WITH WHAT WE OFFER YOU. — RATE, BENEFITS, CONDITIONS, AND FUTURE.

THE YODER COMPANY
5500 WALWORTH AVE.
CLEVELAND, OHIO 44102
216-631-0520

Equal Opportunity Employer M/F (22-24)

ELECTRIC MOTOR AND APPARATUS REPAIR PEOPLE

We are always looking for a few good and experienced people. Join our organization if you are looking for a truly rewarding career.

BURKE ELECTRIC
1250 Marquette St.
Cleveland, Ohio 44114
216-431-9307 (22-23)

Local automotive aftermarket and OEM manufacturing division of Fortune 500 Co. has openings for:

MAINTENANCE MAN

Must be experienced all around maintenance type with a working knowledge of mechanics, electrical, machine repair, plumbing, etc.

We offer an excellent wage and benefit package and overtime if desired. This positions reports directly to the Plant Superintendent.

Phone for interview
313-868-2942 (22-24)

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Operators-Setup Quality oriented experienced on 1 1/2 RA's. Modern plant, new equipment. Rate to \$9.60 per hour. Benefits include: health, dental, life, disability insurance, pension and efficiency bonus.

HORIZON SCREW MACHINE
PRODUCTS INC.
13201 HANCOCK,
TAYLOR, MICHIGAN
313-287-2810 (22-25)